

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/95

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 19. lipnja 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/95*65-19-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 19. lipnja 2019. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuda, Juru Martinovića, dr. sc. Kristiana Turkalja i mr. sc. Josipa Salapića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuda, te Vedranu Šimundžu Nikolić, pomoćnicu ministra pravosuda.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z.E. br. 656

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/63
Urbroj: 50301-25/27-19-3

Zagreb, 19. lipnja 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/95*50-19-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA			
65 -- HRVATSKI SABOR			
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6			
Primljeno: 19-06-2019		Org. jed.	
Klasifikacijska oznaka: 022-03/19-01/95		65	
Uredbeni broj: 50-19-01		Pril.	Vrij.
		1	①

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, Juru Martinovića, dr. sc. Kristiana Turkalja i mr. sc. Josipa Salapića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Vedranu Šimundžu Nikolić, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ**

Zagreb, lipanj 2019.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o sudovima za mladež (Narodne novine, br. 84/11, 143/12, 148/13 i 56/15; u daljnjem tekstu: ZSM) donesen je 2011. godine, a stupio je na snagu 1. rujna 2011. godine. Od svoga donošenja ZSM mijenjan je i dopunjavan tri puta. Prve izmjene i dopune nastupile su 2012. godine (Narodne novine, broj 143/12), radi potrebe usklađivanja s Kaznenim zakonom (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17 i 118/18; u daljnjem tekstu: KZ) i unaprjeđenja pojedinih zakonskih odredbi, sukladno potrebama prakse. Druge izmjene i dopune uslijedile su 2013. godine (Narodne novine, broj 148/13) kao rezultat sadržajnog usklađivanja s izmjenama unesenim u Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17; u daljnjem tekstu: ZKP). Izmjene iz 2015. godine (Narodne novine, broj 56/15) u prvom su redu rezultat potreba na koje je ukazala praksa primjene ZSM-a, dok preostale izmjene i dopune predstavljaju uklanjanje uočenih nejasnoća i terminološko usklađivanje zakonskog teksta.

Ovim Prijedlogom zakona predlažu se četvrte izmjene i dopune ZSM-a, razlog kojih je prvenstveno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije kroz transponiranje i implementaciju Direktive (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenim postupcima (SL L 132, 21.5.2016.) – u daljnjem tekstu: Direktiva.

Uz navedeno, bilo je potrebno izvršiti usklađivanje ZSM-a s recentnim izmjenama i dopunama ZKP-a (Narodne novine, broj 70/17), kojima je u članku 208. a uvedeno policijsko ispitivanje osumnjičenika kao radnja s dokaznom snagom.

Zaključno, predmetom četvrtih izmjena i dopuna ZSM-a je i otklanjanje nedostataka i dvojbi koje proizlaze iz zakonskog teksta, a koje su uočene njegovom primjenom u praksi.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Direktivom (EU) 2016/800 o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenim postupcima utvrđuju se postupovna jamstva kojima će se osigurati da djeca odnosno osobe mlađe od 18 godina, kada su osumnjičenici ili optuženici u kaznenom postupku mogu razumjeti i pratiti taj postupak, ostvarivati pravo na pošteno suđenje, spriječiti djecu da ponove kazneno djelo te potaknuti njihovu društvena integracija. Iako je maloljetničko

kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske već u velikoj mjeri usklađeno s odredbama predmetne Direktive, ipak je bilo potrebno učiniti određene izmjene i dopune u odnosu na procesni položaj maloljetnika.

S tim u vezi, predlagatelj ovim Prijedlogom zakona unosi u ZSM odredbe o sadržaju pouke o pravima maloljetnika (stavci 1. i 2. novog članka 53.a ZSM-a), u svrhu transponiranja članka 4. Direktive. Propisana pouka o pravima maloljetnika predstavlja proširenje sadržaja pouke o pravima propisane člankom 108.a stavkom 1., člankom 208.a stavkom 2. i člankom 239. stavkom 1. ZKP-a, ovisno o stadiju postupka, na način da se pouka dopunjuje pravima koja pripadaju maloljetniku, sukladno članku 4. stavku 1. Direktive. Također se detaljnije propisuje način na koji maloljetnik mora biti poučen o značenju svojih prava, a radi transponiranja članka 4. stavka 2. Direktive.

Nastavno, kroz stavke 3. do 6. članka 53.a ZSM-a uvodi se obveza informiranja nositelja roditeljske odgovornosti o pravima maloljetnika, odnosno uručenje ili dostava pouke o pravima maloljetnika roditelju ili skrbniku, te se propisuju okolnosti u kojima se informacije tj. pouka o pravima maloljetnika daje drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi, sve u cilju transponiranja članka 5. Direktive.

Novi članak 53.b, kojim se predlaže transponiranje članka 15. Direktive, propisuje pravo maloljetnika na pratnju roditelja, skrbnika ili druge odgovarajuće odrasle osobe tijekom postupka. Tijekom ispitivanja pred sudom i sudskog postupka maloljetnik uvijek može ostvariti navedeno pravo, dok je tijekom drugih radnji u postupku ostvarivanje prava na pratnju uvjetovano na način da mora biti u najboljem interesu maloljetnika i da nazočnost roditelja ili skrbnika neće ugroziti kazneni postupak. Također se propisuju okolnosti pod kojima će maloljetnik imati pravo na pratnju druge odgovarajuće odrasle osobe i uvjeti pod kojim se maloljetnik može odreći prava na pratnju.

Primjena članka 53.a stavaka 3. do 6. i članka 53.b ZSM-a isključena je u postupku prema počinitelju koji je u vrijeme postupka navršio 21 godinu života.

U svrhu transponiranja članka 6. Direktive predlažu se izmjene u članka 54. ZSM-a na način da se obvezna obrana za maloljetnika pomakne u najraniju fazu postupka. Radi transponiranja članka 7. Direktive propisuje se obveza sudu da temeljem izvješća stručnog suradnika, centra za socijalnu skrb ili drugih stručnih osoba ili tijela utvrdi jesu li tijekom trajanja postupka nastupile značajne promjene u odnosu na podatke iz članka 78. ZSM-a, kao i obveza stručnom suradniku, centru za socijalnu skrb ili drugim stručnim osobama ili tijelima da navedeno izvješće izrade. U vezi s tim, mijenja se i članak 84. stavak 1. ZSM-a navođenjem da će se na sjednicu vijeća pozvati i predstavnika centra za socijalnu skrb i stručnog suradnika suda.

Predlaže se i dopuna članka 63. ZSM-a kako bi zahtjevi iz članka 8. Direktive, koji se odnose na liječnički pregled uhićenog maloljetnika, kao i bilježenje zaključaka i korištenje rezultata liječničkog pregleda, bili ugrađeni u domaće zakonodavstvo.

Transpozicija članka 12. stavka 3. Direktive osigurava se propisivanjem da će maloljetnik koji za vrijeme trajanja istražnog zatvora navršio 18 godina života ostati smješten u zatvorenoj zavodskoj ustanovi ako je to opravdano s obzirom na okolnosti koje se tiču maloljetnika i ako je to skladu s najboljim interesom drugih maloljetnika koji su smješteni zajedno s njim. Transpozicija članka 22. Direktive, sukladno kojem države članice snose

troškove koji nastaju zbog primjene članaka 7., 8. i 9. Direktive, bez obzira na ishod postupka, osim, u pogledu troškova nastalih primjenom članka 8. Direktive, ako su ti troškovi pokriveni zdravstvenim osiguranjem, provodi se dodavanjem odgovarajućeg stavka 3. u članak 89. ZSM-a.

Osim usklađivanja ZSM-a s Direktivom, bilo je potrebno izvršiti usklađivanje sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, broj 70/17), koji uvodi policijsko ispitivanje osumnjičenika kao radnju s dokaznom snagom. S tim u vezi, izmijenjen je članak 76. ZSM-a na način da ispitivanje maloljetnika provodi policija prema odredbama ZSM-a i ZKP-a. Ispitivanje maloljetnika je prva dokazna radnja koju će provesti državni odvjetnik, osim hitnih dokaznih radnji, u situaciji kad maloljetnik nije ispitan po policiji ili po sucu za mladež. Ipak, za kaznena djela iz nadležnosti županijskog suda, maloljetnik mora biti ispitan po državnom odvjetniku ili sucu za mladež, kako bi se osiguralo da u postupku za teža kaznena djela uvijek bude provedena formalna dokazna radnja ispitivanja maloljetnika.

Također su izvršene izmjene u članku 1.a ZSM-a na način da je Okvirna odluka Vijeća od 15. ožujka 2001. o položaju žrtava u kaznenom postupku (2001/220/PUP) zamijenjena Direktivom 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP. Navedena izmjena u popisu pravnih akata Europske unije koji se Zakonom o sudovima za mladež prenose u pravni poredak Republike Hrvatske ne iziskuje prateće izmjene i dopune u sadržaju odredbi ZSM-a kojima bi se transponirala Direktiva 2012/29/EU, iz razloga što je ta direktiva već transponirana u pravni poredak Republike Hrvatske kroz ZKP, čija je supsidijarna primjena propisana člankom 3. ZSM-a.

Preostale izmjene i dopune rezultat su potreba na koje je ukazala praksa, potrebe uklanjanja uočenih nejasnoća i usklađivanja s mjerodavnim nacionalnim pravom. Kao najvažnije treba istaknuti sljedeće izmjene:

Obzirom da je ZSM zadržao rokove zastare izvršenja maloljetničkog zatvora iz Zakona o sudovima za mladež (Narodne novine, br. 111/97, 27/98 i 12/02), odnosno rokove tzv. relativne zastare, a KZ više ne razlikuje relativnu i apsolutnu zastaru, bilo je potrebno navedeno usklađivanje izvršiti i u ZSM-u.

Predlažu se i izmjene po pitanju ovlaštenja za vezivanje maloljetnika. Prema dosad važećoj odredbi stavka 3. članka 55. ZSM-a vezivanje maloljetnika bilo je uvjetovano opasnošću počinitelja koji je sumnjiv da je počinio kazneno djelo s elementima nasilja. Predložena izmjena više ne veže ovlast za vezivanje maloljetnika samo uz kaznena djela nasilja, već je ono dozvoljeno neovisno o vrsti kaznenog djela, ako je maloljetnik opasan po vlastiti ili tuđi život ili sigurnost. Vezivanje je i dalje propisano kao iznimka u postupanju prema maloljetniku, a može se primijeniti samo kao krajnje sredstvo i samo dok je maloljetnik opasan.

U članku 55. ZSM-a također se predlaže izmjena u pogledu dostave odluka i drugih dopisa maloljetniku, na način da se u stavku 4. upućuje na odgovarajuću primjenu odredaba ZKP-a, izuzev odredbe članka 167. stavka 2. ZKP-a i uz rezervu da se maloljetniku odluke neće dostavljati isticanjem na oglasnoj ploči suda.

U članku 75. stavku 5. točki 2. i članku 83. stavku 3. izvršene su dopune kako bi iz zakonskog teksta bilo nedvojbeno razvidno da sjednica vijeća nije obvezan stadij postupka

prema maloljetniku, već je predsjednik vijeća, po primitku prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije, ovlašten donijeti odluku o određivanju sjednice vijeća ili rasprave.

Članak 77. stavak 4. ZSM-a bilo je potrebno izmijeniti u odnosu na obavještanje o poduzimanju dokazne radnje, propisivanjem da će, uz branitelja, obaviješten biti i maloljetnik.

U odnosu na povjeravanje prikupljanja podataka potrebnih za ocjenu psihofizičke razvijenosti maloljetnika i podataka o osobnim i obiteljskim prilikama, umjesto kumulativnog propisivanja, predlaže se alternativno propisivanje povjeravanja prikupljanja navedenih podataka stručnom suradniku ili centru za socijalnu skrb, a radi osiguranja poštivanja načela hitnosti postupka iz članka 4. ZSM-a.

U članku 90. ZSM-a briše se odredba o pozivanju maloljetnika na sjednicu vijeća drugostupanjskog suda (stavak 5.). Obzirom da ZKP predviđa povoljnije rješenje ovoga pitanja, jer propisuje da će se o sjednici vijeća izvijestiti stranke ako je neka od stranaka u roku predviđenom za žalbu ili u odgovoru na žalbu zahtijevala da bude izviještena o sjednici, a predsjednik vijeća ili vijeće može odlučiti da se o sjednici vijeća izvijeste stranke i kad nisu to zahtijevale, ako bi njihova prisutnost bila korisna za razjašnjenje stvari, predlaže se brisanje stavka 5. članka 90. ZSM-a, a kako bi se na pitanje nazočnosti maloljetnika na sjednici vijeća drugostupanjskog suda supsidijarno primjenjivala odredba članka 475. stavka 2. ZKP-a, koja je povoljnija za maloljetnika.

U članku 91. stavku 2. ZSM-a bilo je potrebno riječ "presudu" zamijeniti višim rodnom pojmom "odluku", koji pojam svojim značenjem obuhvaća i presudu i rješenje.

Predloženi tekst izmijenjenog članka 99. ZSM-a jasno regulira da se, ako nije udovoljeno uvjetima za obustavu izvršenja ili zamjenu odgojne mjere, izvršenje izrečene odgojne mjere nastavlja bez donošenja posebnog rješenja, a ako sud odluči obustaviti ili zamijeniti odgojnu mjeru, donijet će o tome rješenje.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež osigurat će se transponiranje odredbi Direktive (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima i usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s istom. Kao posljedica navedene transpozicije, u ZSM će se uvesti nova postupovna jamstva za maloljetnike koji su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima i time će se ojačati njihov procesni položaj.

Također će se izvršiti usklađivanje s recentnim izmjenama ZKP-a te ukloniti dvojbe koje su se pojavile u praksi, jasnim propisivanjem kako se odredbe o policijskom ispitivanju osumnjičenika, kao radnji s dokaznom snagom, primjenjuju i u postupku prema maloljetniku.

Konačno, predloženim izmjenama i dopunama otklonit će se dvojbe i nedostaci koji proizlaze iz zakonskog teksta, a koji su uočeni u praksi primjene ZSM-a.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ

Članak 1.

U Zakonu o sudovima za mladež (Narodne novine, br. 84/11, 143/12, 148/13 i 56/15) članak 1.a mijenja se i glasi:

"Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

1. Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17. 12. 2011.)
2. Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14. 11. 2012.)
3. Direktiva 2016/800/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenim postupcima (SL L 132, 21. 5. 2016.).".

Članak 2.

Članak 30. mijenja se i glasi:

"Kazna maloljetničkog zatvora ne može se izvršiti ako protekne:

- deset godina od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju duljem od pet godina
- šest godina od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju duljem od tri godine
- četiri godine od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju do tri godine.".

Članak 3.

U članku 48. stavku 2. iza riječi: "članka 53.," dodaju se riječi: "članka 53.a stavaka 3. do 6., članka 53.b,".

Članak 4.

Iza članka 53. dodaju se članci 53.a i 53.b koji glase:

"Članak 53.a

(1) Pouka o pravima maloljetnika, uz sadržaj pouke o pravima iz članka 108.a stavka 1., članka 208.a stavka 2. i članka 239. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17), mora sadržavati i obavijesti o:

1. pravu da roditelju, skrbniku ili drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi bude uručena ili dostavljena ista pouka o pravima koja se uručuje ili dostavlja maloljetniku
2. tome da su izvidi kaznenih djela i postupak prema maloljetniku tajni
3. pravu na pratnju roditelja, skrbnika ili druge odgovarajuće odrasle osobe tijekom izvida i postupka prema maloljetniku
4. tome da će se u postupku prema maloljetniku pribaviti podaci potrebni za ocjenu njegove psihofizičke razvijenosti i podaci o osobnim i obiteljskim prilikama,
5. pravu na liječnički pregled, uključujući pravo na liječničku pomoć, ako mu je oduzeta sloboda
6. tome da mu mogu biti određene mjere opreza ili privremene mjere, a kao krajnja mjera istražni zatvor, sukladno odredbama ovoga Zakona
7. pravu da mu se ne može suditi u odsutnosti
8. pravu na podnošenje pravnih lijekova.

(2) Maloljetnika će se uvijek na njemu razumljiv način usmeno poučiti o značenju prava iz pouke. Dužnost je tijela koje poduzima radnju uvjeriti se da je maloljetnik pouku o pravima razumio.

(3) Pouka o pravima maloljetnika uručuje se ili dostavlja i roditelju ili skrbniku maloljetnika.

(4) Ako su oba roditelja ili skrbnik nedostupni ili njihov identitet nije poznat ili postoje okolnosti zbog kojih bi se znatno ugrozio kazneni postupak ili je to u suprotnosti s najboljim interesom maloljetnika pouka o pravima maloljetnika uručit će se ili dostaviti drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi koju je predložio maloljetnik, a koju je kao takvu prihvatilo nadležno tijelo.

(5) Policija ili državni odvjetnik odredit će drugu osobu ili predstavnika ustanove socijalne skrbi kojoj će uručiti ili dostaviti pouku o pravima maloljetnika ukoliko maloljetnik nije predložio drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako u odnosu na osobu koju je predložio maloljetnik postoje okolnosti iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Ukoliko prestanu postojati okolnosti iz stavka 4. ovoga članka, tijelo koje provodi radnju uručit će ili dostaviti pouku o pravima maloljetnika roditelju ili skrbniku maloljetnika.

Članak 53.b

(1) Maloljetnik ima pravo na pratnju roditelja ili skrbnika tijekom ispitivanja pred sudom i sudskog postupka.

(2) Ako je to u najboljem interesu maloljetnika i ako nazočnost roditelja ili skrbnika neće ugroziti kazneni postupak, maloljetnik ima pravo na pratnju roditelja ili skrbnika i tijekom drugih radnji u postupku kojima je prisutan.

(3) Ako je pratnja roditelja ili skrbnika u suprotnosti s najboljim interesom maloljetnika, ako može znatno ugroziti kazneni postupak ili ako nije bilo moguće stupiti u kontakt ni s jednim od roditelja ili skrbnikom ili njihov identitet nije poznat maloljetnik ima pravo na pratnju druge odgovarajuće odrasle osobe koju je sam predložio i koju je kao takvu prihvatilo tijelo koje vodi postupak ili provodi radnju.

(4) Tijelo koje vodi postupak ili provodi radnju odredit će drugu odgovarajuću odraslu osobu za pratnju ukoliko maloljetnik nije predložio drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako u odnosu na osobu koju je maloljetnik predložio postoje okolnosti iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Ukoliko prestanu postojati okolnosti iz stavka 3. ovoga članka, maloljetnik ima pravo na pratnju roditelja ili skrbnika tijekom nastavka ispitivanja pred sudom, odnosno sudskog postupka.

(6) Ako maloljetnik izjavi da ne želi pratnju roditelja, skrbnika ili druge odgovarajuće odrasle osobe, tijelo koje vodi postupak ili provodi radnju dužno ga je upoznati na jednostavan i razumljiv način sa značenjem prava na pratnju i posljedicama odricanja od tog prava. Ako maloljetnik i dalje ne želi pratnju, tijelo može nastaviti s radnjom, odnosno postupkom, ako je to u najboljem interesu maloljetnika. Odricanje maloljetnika od prava na pratnju mora se zabilježiti u zapisnik, a ako se radnja snima, mora se zabilježiti i snimkom."

Članak 5.

U članku 54. stavku 1. riječi: "prvog ispitivanja" zamjenjuju se riječima: "prve radnje poduzete zbog postojanja osnova sumnje da je počinio kazneno djelo".

Stavak 6. mijenja se i glasi:

"(6) U slučaju postupanja protivno stavku 1. ovoga članka, zapisnici i snimka ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku."

Članak 6.

U članku 55. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Iznimno, maloljetnika se može vezati ako je opasan po vlastiti ili tuđi život ili sigurnost. Vezivanje maloljetnika je mjera koja se primjenjuje kao krajnje sredstvo i samo dok je maloljetnik opasan."

U stavku 4. riječi: "članka 175." brišu se.

Članak 7.

U članku 63. iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

"(8) Tijelo koje provodi radnju ili vodi postupak dužno je uhićenom maloljetniku bez odlaganja osigurati liječnički pregled kad posebne okolnosti vezano uz zdravstveno stanje maloljetnika opravdavaju takav pregled ili na zahtjev maloljetnika, branitelja ili roditelja, skrbnika i druge odgovarajuće odrasle osobe. Rezultati i zaključak liječničkog pregleda daju se u pisanom obliku te se uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja sposobnosti maloljetnika da bude ispitan i da sudjeluje u drugim dokaznim radnjama."

Članak 8.

U članku 66. stavku 2. iza prve rečenice dodaje se druga rečenica koja glasi:

"Maloljetnik koji za vrijeme trajanja istražnog zatvora navrší osamnaest godina života ostaje smješten u zatvorenoj zavodskoj ustanovi ako je to opravdano s obzirom na okolnosti koje se tiču maloljetnika i ako je to skladu s najboljim interesom drugih maloljetnika koji su smješteni zajedno s njim."

Članak 9.

U članku 75. stavku 5. točki 2. iza riječi: "sjednice vijeća" dodaju se riječi: "ili rasprave".

Članak 10.

Članak 76. mijenja se i glasi:

"(1) Policija provodi ispitivanje maloljetnika prema odredbama ovoga Zakona i Zakona o kaznenom postupku.

(2) Ako maloljetnik nije ispitan po policiji ili po sucu za mladež prema članku 63. ovoga Zakona, ispitivanje maloljetnika je prva dokazna radnja koju će provesti državni odvjetnik, osim hitnih dokaznih radnji.

(3) Za kaznena djela iz nadležnosti županijskog suda, maloljetnik mora biti ispitan po državnom odvjetniku ili sucu za mladež.

(4) Ispitivanje maloljetnika koje provodi policija i državni odvjetnik snima se audio-video uređajem."

Članak 11.

U članku 77. stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Nakon što je maloljetnik ispitan, dokaznim radnjama mogu biti prisutni maloljetnik i branitelj. O poduzimanju dokazne radnje bit će prije njezinog poduzimanja obaviješten

maloljetnik i branitelj, osim ako radnja ne trpi odgodu. Tijelo koje provodi radnju može odobriti da radnji, uz osobe navedene u članku 53.b ovoga Zakona, budu nazočni žrtva ili oštećenik."

Članak 12.

U članku 78. stavku 3. riječ: "i" zamjenjuju se riječju: "ili".

Članak 13.

U članku 83. stavku 3. na kraju rečenice briše se točka i dodaju se riječi: "ili raspravu".

Članak 14.

Iza članka 83. dodaje se članak 83.a koji glasi:

"Članak 83.a

Sud će na temelju izvješća stručnog suradnika, centra za socijalnu skrb ili drugih stručnih osoba ili tijela utvrditi jesu li tijekom trajanja postupka nastupile značajne promjene u odnosu na podatke iz članka 78. ovoga Zakona."

Članak 15.

U članku 84. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Na sjednicu vijeća pozvat će se državnog odvjetnika, maloljetnika, branitelja, roditelje maloljetnika, odnosno skrbnika, žrtvu i oštećenika, predstavnika centra za socijalnu skrb i stručnog suradnika suda."

Članak 16.

U članku 89. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"(3) Troškovi pribavljanja podataka potrebnih za ocjenu psihofizičke razvijenosti maloljetnika i podataka o osobnim i obiteljskim prilikama maloljetnika, troškovi liječničkog pregleda koji nisu pokriveni zdravstvenim osiguranjem i troškovi audio-video snimanja ispitivanja maloljetnika padaju na teret državnog proračuna."

Članak 17.

U članku 90. stavak 5. briše se.

Članak 18.

U članku 91. stavku 2. riječ: "presudu" zamjenjuje se riječju: "odluku".

Članak 19.

Članak 99. mijenja se i glasi:

"(1) Kada se ispituju uvjeti predviđeni u ovom Zakonu za obustavu izvršenja odgojne mjere ili za zamjenu odgojne mjere (članak 15. stavak 3., članak 16. stavak 2., članak 17. stavak 4., članak 18. i 20.), ili za odluku prema članku 10. stavku 6., članku 13. stavku 5., članku 14. i 21. ovoga Zakona, o tome odlučuje vijeće suda za mladež koji je u prvom stupnju donio rješenje o odgojnoj mjeri, po službenoj dužnosti ili na prijedlog maloljetnika ili njegovog zakonskog zastupnika, državnog odvjetnika, ravnatelja ustanove, upravitelja odgojnog zavoda, ili službe koja provodi pojačani nadzor nad maloljetnikom.

(2) Stručni suradnik u sudu obavlja po uputi suca pojedine radnje radi pripremanja odluke suda iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prije donošenja odluke sud će u sjednici vijeća, ispitati maloljetnika, roditelja ili skrbnika maloljetnika ili druge osobe, pročitati će pribavljena izvješća od ustanove u kojoj maloljetnik izvršava zavodsku mjeru, od centra za socijalnu skrb ili drugih tijela ili ustanova. O prijedlogu iz stavka 1. mišljenje će dati državni odvjetnik.

(4) Sjednicu vijeća iz stavka 3. ovoga članka sud će održati u roku od 15 dana od podnesenog prijedloga.

(5) Prijedlog iz stavka 1. ovoga članka maloljetnik ili njegov zakonski zastupnik može ponovno staviti protekom roka od tri mjeseca.

(6) Ako nije udovoljeno uvjetima za obustavu izvršenja ili zamjenu odgojne mjere, nastavlja se izvršenje izrečene odgojne mjere bez donošenja posebnog rješenja. Ako sud, s obzirom na postignuti uspjeh, odluči obustaviti ili zamijeniti odgojnu mjeru donosi rješenje protiv kojeg žalbu mogu podnijeti osobe navedene u članku 90. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona u roku od osam dana. O žalbi odlučuje vijeće za mladež višeg suda.

(7) Rješenje o uvjetnom otpustu s izvršavanja zavodske odgojne mjere sud za mladež će po pravomoćnosti dostaviti ustanovi, odnosno tijelu u kojem se odgojna mjera izvršavala te policijskoj upravi i centru za socijalnu skrb mjesta prebivališta, odnosno boravišta maloljetnika."

Članak 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Izmjene u članku 1.a ZSM-a izvršene su u točki 2. na način da je Okvirna odluka Vijeća od 15. ožujka 2001. o položaju žrtava u kaznenom postupku (2001/220/PUP), zamijenjena Direktivom 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP. Navedenu izmjenu bilo je potrebno učiniti iz razloga što je Okvirna odluka Vijeća 2001/220/PUP prestala važiti, a na snagu je stupila Direktiva 2012/29/EU.

Direktiva 2012/29/EU je već transponirana u pravni poredak Republike Hrvatske Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, broj 70/17). Obzirom da se sukladno članku 3. ZSM-a, ZKP supsidijarno primjenjuje na sva pitanja koja nisu drugačije propisana ZSM-om, slijedom navedenog nije bilo potrebe vršiti izmjene i dopune ZSM-a u svrhu transponiranja Direktive 2012/29/EU, već samo navedenu direktivu uvrstiti u popis iz članka 1.a ZSM-a.

U točki 3. članka 1.a ZSM-a, radi usklađenja koje je izvršeno ovim izmjenama i dopunama, u popis pravnih akata Europske unije koji se Zakonom o sudovima za mladež prenose u pravni poredak Republike Hrvatske bilo je potrebno uvrstiti Direktivu 2016/800/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima.

Uz članak 2.

U ZSM-u su zadržani zastarni rokovi izvršenja maloljetničkog zatvora iz članka 29. Zakona o sudovima za mladež (Narodne novine, br. 111/97, 27/98 i 12/02), odnosno rokovi tzv. relativne zastare. Obzirom da je Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17 i 118/18) napustio razlikovanje relativne i apsolutne zastare, uz istovremeno produljenje svih zastarnih rokova, bilo je potrebno izvršiti navedeno usklađivanje i u ZSM-u.

Uz članak 3.

Predloženom izmjenom transponira se odredba članka 2. stavka 3. Direktive sukladno kojoj države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ovu Direktivu kada počinitelj napuni 21 godinu. Obzirom da je u članku 48. stavku 2. ZSM-a propisano koje odredbe ZSM-a se ne primjenjuju u postupku prema počinitelju koji je u vrijeme postupka navršio 21 godinu života, predlaže se navedenu odredbu dopuniti pravima iz članka 53.a stavka 3. do 6. i članka 53.b te na taj način isključiti njihovu primjenu na počinitelje starije od 21 godinu života.

Uz članak 4.

Člankom 53.a unose se u ZSM odredbe o pouci o pravima maloljetnika (stavci 1. i 2.), u svrhu transponiranja članka 4. Direktive. Stavkom 1. propisuje se sadržaj pouke o pravima maloljetnika, kojom poukom se maloljetniku na jednom mjestu propisuju sva prava koja mu pripadaju ovisno o stadiju postupka, na način da je sadržaj pouke o pravima propisan člankom 108.a stavkom 1., člankom 208.a stavkom 2. i člankom 239. stavkom 1. ZKP-a, dodatno dopunjen pravima koja pripadaju maloljetniku sukladno članku 4. stavku 1. Direktive.

Način poučavanja maloljetnika o značenju njegovih prava propisan je stavkom 2. članka 53.a, kojim se transponira članak 4. stavak 2. Direktive. Zbog ranjivosti maloljetnika, koja proizlazi iz njegove mlade dobi, propisano je da će se maloljetnika, uz dostavu ili uručenje pouke o pravima, uvijek i usmeno poučiti o značenju prava iz pouke, na način koji će mu biti razumljiv, a tijelo koje poduzima radnju dužno je uvjeriti se da je maloljetnik pouku o pravima razumio.

Stavcima 3. do 6. članka 53.a transponira se članak 5. Direktive, koji propisuje obvezu informiranja nositelja roditeljske odgovornosti o pravima maloljetnika, odnosno uručenje ili dostavu pouke o pravima maloljetnika roditelju ili skrbniku, kao i okolnosti u kojim se informacije tj. pouka o pravima maloljetnika daje drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi.

Novi članak 53.b, kojim se transponira članak 15. Direktive, propisuje pravo maloljetnika na pratnju roditelja, skrbnika ili druge odgovarajuće odrasle osobe tijekom postupka. Stavak 1. regulira pitanje pratnje maloljetnika pred sudom, a stavak 2. pitanje pratnje tijekom drugih radnji u postupku kojima je prisutan. Tijekom ispitivanja pred sudom i sudskog postupka maloljetnik uvijek može ostvariti navedeno pravo, dok se tijekom drugih radnji u postupku ostvarivanje prava na pratnju procjenjuje sukladno najboljem interesu maloljetnika uz uvjet da pratnja roditelja ili skrbnika odnosno njihova nazočnost neće ugroziti kazneni postupak.

Stavci 3., 4. i 5. propisuju okolnosti pod kojima će maloljetnik imati pravo na pratnju druge odgovarajuće odrasle osobe i postupanje kad navedene okolnosti prestanu postojati.

Stavkom 6. propisano je pod kojim se uvjetima maloljetnik može odreći prava na pratnju, kao prava koje mu pripada, u vidu upoznavanja sa značenjem prava na pratnju i posljedicama odricanja od tog prava te bilježenja odricanja. Pravo maloljetnika na odricanje od prava na pratnju podložno je ograničenju koje se sastoji u tome da tijelo koje provodi radnju ili vodi postupak može nastaviti s radnjom, odnosno postupkom bez nazočnosti osobe koja bi pratila maloljetnika samo ako je to u najboljem interesu maloljetnika.

Novi članci 53. a i 53.b ZSM-a imaju veliku važnost za ostvarivanje ciljeva Direktive jer osiguravaju da maloljetnici koji su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku mogu razumjeti i pratiti taj postupak, te ostvarivati pravo na pošteno suđenje.

Uz članak 5.

Izmjene članka 54. ZSM-a predlažu se u svrhu transponiranja članka 6. Direktive koji regulira pravo na pomoć odvjetnika. Predloženom izmjenom članka 54. stavka 1. obvezna obrana za maloljetnika pomiče u najraniju fazu postupka, odnosno maloljetnik mora imati branitelja od prve radnje poduzete zbog postojanja osnova sumnje da je počinio kazneno djelo. Stavak 6. članka 54. ZSM-a, koji regulira pitanje zakonitosti dokaza, izmijenjen je radi usklađivanja s predloženom izmjenom stavka 1. članka 54. ZSM-a.

Uz članak 6.

Prema dosad važećoj odredbi stavka 3. članka 55. ZSM-a vezivanje maloljetnika bilo je uvjetovano opasnošću počinitelja koji je sumnjiv da je počinio kazneno djelo s elementima nasilja. Predložena izmjena stavka 3. više ne veže ovlast za vezivanje maloljetnika samo uz kaznena djela nasilja, već je ono dozvoljeno neovisno o vrsti kaznenog djela, ako je maloljetnik opasan po vlastiti ili tuđi život ili sigurnost pri čemu vezivanje i dalje ostaje propisano kao

iznimka u postupanju prema maloljetniku te se primjenjuje samo kao krajnje sredstvo i samo dok je maloljetnik opasan.

Predložena izmjena stavka 3. članka 55. ZSM-a odgovara standardima koji proizlaze iz prakse Europskog suda za ljudska prava, sukladno kojima je primjena mjera prisile prema maloljetniku kroz vezivanje opravdana i dopuštena samo iznimno ako je maloljetnik opasan, pri čemu opasnost mora biti usmjerena na vlastiti život ili sigurnost maloljetnika ili druge osobe, samo ako je nužna i samo dok traje navedena opasnost.

U članku 55. ZSM-a također se predlaže izmjena u pogledu dostave odluka i drugih dopisa maloljetniku, na način da se u stavku 4. briše upućivanje na konkretan članak ZKP-a (članak 175.). Ova izmjena predstavlja pravno rješenje sukladno kojem će se na dostavu odluka i drugih dopisa maloljetniku odgovarajuće primjenjivati odredbe ZKP-a, s razlikom da maloljetnika poziva državni odvjetnik za mladež ili sudac za mladež. Maloljetniku se odluke neće dostavljati isticanjem na oglasnoj ploči suda, niti će se primjenjivati odredba članka 167. stavka 2. ZKP-a.

Uz članak 7.

U članak 63. ZSM-a predlaže se dodati stavak 8., radi transpozicije članka 8. Direktive. Navedeni članak Direktive regulira pravo uhićenog maloljetnika na liječnički pregled koji se obavlja ili na inicijativu nadležnih tijela, posebno u slučajevima kada specifične zdravstvene indikacije opravdavaju takav pregled, ili na zahtjev maloljetnika, njegova odvjetnika, nositelja roditeljske odgovornosti ili druge odgovarajuće odrasle osobe. Direktiva zahtijeva da se zaključak liječničkog pregleda zabilježi u pisanom obliku, a rezultati liječničkog pregleda uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja sposobnosti maloljetnika da bude podvrgnut ispitivanju ili drugim istražnim radnjama ili radnjama prikupljanja dokaza, ili drugim poduzetim ili predviđenim mjerama.

Uz članak 8.

U stavak 2. članka 66. ZSM-a dodaje se nova rečenica, kojom se transponira odredba članka 12. stavka 3. Direktive, a koja propisuje da kada maloljetnik u istražnom zatvoru navrš 18 godina, države članice predviđaju mogućnost da ta osoba, ako je to opravdano, ostane u odvojenom istražnom zatvoru u odnosu na druge odrasle osobe, uzimajući u obzir okolnosti te osobe i pod uvjetom da je to u skladu s najboljim interesom maloljetnika koji su u istražnom zatvoru s tom osobom.

Sukladno važećem članku 66. stavku 2. odvojenost maloljetnika u istražnom zatvoru od punoljetnih osoba osigurava se smještajem maloljetnika u zatvorenu zavodsku ustanovu. Do osnivanja zatvorenih zavodskih ustanova istražni zatvor određen maloljetniku izvršava se u posebnim zatvorskim jedinicama za maloljetnike u zatvorima u Bjelovaru, Dubrovniku, Gospiću, Karlovcu, Osijeku, Požegi, Puli, Rijeci, Sisku, Splitu, Varaždinu, Zadru, Zagrebu i u Kaznionici i zatvoru u Šibeniku koje su osnovane odlukom Ministra pravosuđa od 22. svibnja 2013., klase: 730-02/13-01/45, urbroja: 514-07-01-02-01/5-13-17.

Transpozicija članka 12. stavka 3. Direktive provodi se propisivanjem da će maloljetnik koji za vrijeme trajanja istražnog zatvora navrš 18 godina života ostati smješten u zatvorenoj zavodskoj ustanovi ako je to opravdano s obzirom na okolnosti koje se tiču maloljetnika i ako je to skladu s najboljim interesom drugih maloljetnika koji su smješteni zajedno s njim.

Uz članak 9.

Članak 75. stavak 5. točka 2., koji propisuje započinjanje kaznenog postupka prema maloljetniku, predlaže se dopuniti na način da je jasno propisano da kazneni postupak prema maloljetniku može započeti i određivanjem rasprave. Navedeno se predlaže obzirom da sjednica vijeća nije obvezan stadij postupka prema maloljetniku, već je predsjednik vijeća, po primitku prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije, ovlašten donijeti odluku o određivanju sjednice vijeća ili rasprave.

Uz članak 10.

Članak 76. u stavku 1. propisuje da ispitivanje maloljetnika provodi policija prema odredbama ZSM-a i ZKP-a. Navedena odredba uvedena je kao posljedica donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku ('Narodne novine, broj 70/17) kojim je u članku 208. a uvedeno policijsko ispitivanje osumnjičenika kao radnja s dokaznom snagom, i zbog potrebe usklađivanja ZSM-a s navedenom odredbom ZKP-a.

Stavak 2. regulira situaciju u kojoj maloljetnik nije ispitan po policiji ili po sucu za mladež prema članku 63. ZSM-a. U toj situaciji ispitivanje maloljetnika je prva dokazna radnja koju će provesti državni odvjetnik, osim hitnih dokaznih radnji.

U stavku 3. propisano je da za kaznena djela iz nadležnosti županijskog suda, maloljetnik mora biti ispitan po državnom odvjetniku ili sucu za mladež, kako bi se osiguralo da u postupku za teža kaznena djela uvijek bude provedena formalna dokazna radnja ispitivanja maloljetnika.

Stavak 4. u bitnome odgovara dosadašnjem stavku 2. članka 76. ZSM-a, uz propisivanje da se ispitivanje maloljetnika snima i kad ga provodi policija, što je u skladu sa predloženim stavkom 1. članka 76.

Odredba važećeg stavka 3. članka 76. ZSM-a ispuštena je radi uklanjanja nedoumice oko toga koje procesne povrede dovode do nezakonitosti dokaza. Navedena odredba propisivala je kako zapisnik o ispitivanju maloljetnika ne može biti upotrijebljen kao dokaz ako ispitivanje nije snimljeno audio-video uređajem. Izostavljanje navedene odredbe imat će za posljedicu da će se na pitanje nezakonitosti ovoga dokaza primjenjivati odredbe ZKP-a, sukladno njegovoj supsidijarnoj primjeni, kojima je propisan veći broj razloga koji onemogućavaju uporabu određenog iskaza kao dokaza u postupku.

Uz članak 11.

Članak 77. stavak 4. ZSM-a izmijenjen je u odnosu na dosad važeći tekst u dijelu druge rečenice, koja se odnosi na obavješćavanje o poduzimanju dokazne radnje, propisivanjem da će, uz branitelja, obaviješten biti i maloljetnik. Navedena izmjena prati smisao prve rečenice istog članka i stavka, sukladno kojoj dokaznim radnjama, nakon što je maloljetnik ispitan, mogu biti prisutni maloljetnik i branitelj, a logična je uzimajući u obzir činjenicu da je maloljetnik, a ne njegov branitelj, stranka u postupku. Ujedno će se obavješćavanjem maloljetnika o poduzimanju dokazne radnje osigurati primjena konfrontacijskog načela i kontradiktornost postupka.

Također se predlaže izmjena treće rečenice članka 77. stavka 4. ZSM-a, vezano za odobravanje nazočnosti drugih osoba dokaznim radnjama. Budući da se pitanje pratnje maloljetnika tijekom

svih faza postupka predlaže regulirati novim člankom 53.b, a sukladno članku 15. Direktive, novi tekst stavka 4. članka 77. ZSM-a sadrži pozivanje na navedeni članak. Tijelo koje provodi dokaznu radnju može i dalje odobriti da radnji budu nazočni žrtva ili oštećenik.

Uz članak 12.

Stavak 3. članka 78. ZSM-a propisuje kome državni odvjetnik može povjeriti prikupljanje podataka potrebnih za ocjenu psihofizičke razvijenosti maloljetnika i podataka o osobnim i obiteljskim prilikama. Umjesto kumulativnog propisivanja, predlaže se alternativno propisivanje povjeravanja prikupljanja navedenih podataka stručnom suradniku ili centru za socijalnu skrb, a radi osiguranja poštivanja načela hitnosti postupka iz članka 4. ZSM-a.

Uz članak 13.

Navedena dopuna članka 83. stavka 3. ZSM-a predložena je kako bi se učinilo jasnim i nedvojbenim da sjednica vijeća nije obvezni stadij postupka prema maloljetniku, već je predsjednik vijeća, po primitku prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije, ovlašten donijeti odluku o određivanju sjednice vijeća ili rasprave. Dopuna smisleno prati predloženu dopunu članka 75. stavka 5. točke 2. ZSM-a.

Uz članak 14.

Novi članak 83.a dodaje se u svrhu transponiranja članka 7. stavka 8. Direktive sukladno kojem države članice osiguravaju da se pojedinačna ocjena ažurira za vrijeme trajanja kaznenog postupka, u slučaju značajne promjene elemenata koji čine osnovu pojedinačne ocjene. Sukladno navedenom zahtjevu Direktive, propisuje se obveza sudu da temeljem izvješća stručnog suradnika, centra za socijalnu skrb ili drugih stručnih osoba ili tijela utvrdi jesu li tijekom trajanja postupka nastupile značajne promjene u odnosu na podatke iz članka 78. ZSM-a, kao i obveza stručnom suradniku, centru za socijalnu skrb ili drugim stručnim osobama ili tijelima da navedeno izvješće izrade.

Uz članak 15.

Izmjena članka 84. stavka 1. ZSM-a također je predložena u svrhu transponiranja članka 7. stavka 8. Direktive, navođenjem da će se na sjednicu vijeća pozvati i predstavnika centra za socijalnu skrb i stručnog suradnika suda. Navedeno propisivanje pozivanja na sjednicu vijeća, za razliku od dosad propisanog obavješćavanja o sjednici vijeća, kao i proširivanje kruga osoba koje se pozivaju i na stručnog suradnika suda, poticajno će djelovati na navedene osobe da osiguraju svoju nazočnost na sjednici vijeća te informiraju sud o eventualnim promjenama u odnosu na podatke iz članka 78. ZSM-a, što za sud može imati značajnu vrijednost pri donošenju odluke.

Uz članak 16.

Novim stavkom 3. članka 89. ZSM-a transponira se odredba članka 22. Direktive sukladno kojoj države članice snose troškove koji nastaju zbog primjene članka 7. (pravo na pojedinačnu ocjenu), članka 8. (pravo na liječnički pregled) i članka 9. (audiovizualno snimanje ispitivanja) Direktive, bez obzira na ishod postupka, osim, u pogledu troškova nastalih primjenom članka 8. Direktive, ako su ti troškovi pokriveni zdravstvenim osiguranjem.

Uz članak 17.

U članku 90. ZSM-a briše se stavak 5. koji je propisivao da će maloljetnik biti pozvan na sjednicu vijeća drugostupanjskog suda ako predsjednik vijeća ili vijeće ustanovi da bi njegova prisutnost bila korisna. Obzirom da ZKP u članku 475. stavku 2. predviđa povoljnije rješenje, jer propisuje da će se o sjednici vijeća izvijestiti stranke ako je neka od stranaka u roku predviđenom za žalbu ili u odgovoru na žalbu zahtijevala da bude izviještena o sjednici, a predsjednik vijeća ili vijeće može odlučiti da se o sjednici vijeća izvijeste stranke i kad nisu to zahtijevale, ako bi njihova prisutnost bila korisna za razjašnjenje stvari, brisana je odredba stavka 5. članka 90. ZSM-a. Ovakvim propisivanjem postići će se da se na pitanje nazočnosti maloljetnika na sjednici vijeća drugostupanjskog suda supsidijarno primjenjuje odredba članka 475. stavka 2. ZKP-a, a sukladno općoj odredbi o primjeni prava iz članka 3. ZSM-a.

Uz članak 18.

Članak 91. stavak 2. ZSM-a odnosi se na situaciju u kojoj prvostupanjskom odlukom nije izrečena kazna maloljetničkog zatvora ili zavodska mjera. Takva odluka po svojoj vrsti nije presuda već rješenje. Stoga je riječ "presudu" bilo potrebno zamijeniti višim rodnim pojmom "odluku", koji svojim značenjem obuhvaća i presudu i rješenje. Navedena izmjena ujedno predstavlja usklađivanje odredbe članka 91. stavka 2. ZSM-a unutar sebe, obzirom da odredba u istoj rečenici već koristi izraz "odluka" u odnosu na isto.

Uz članak 19.

Izmjena članka 99. ZSM-a, kojim je uređeno odlučivanje suda o promjenama u načinu izvršavanja odgojnih mjera, predložena je kako bi se otklonile dvojbe prilikom tumačenja propisa i neujednačenost prakse sudova u primjeni zakonskog teksta. Naime, uočeno je da su sudovi različito postupali u situaciji kada nije udovoljeno uvjetima za obustavu izvršenja ili zamjenu odgojne mjere, na način da su neki sudovi u navedenoj situaciji o tome donosili posebno rješenje, a neki nisu. Praktične dvojbe dijelom su uzorkovane i izmjenom stavka 5. članka 99. ZSM-a iz 2015. godine (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež, Narodne novine broj 56/15) sukladno kojoj izmjeni maloljetnik ili njegov zakonski zastupnik može ponovno staviti prijedlog iz stavka 1. toga članka protekom roka od tri mjeseca od pravomoćnosti prethodne odluke iz stavka 1. toga članka. Iz navedenog izričaja moguće je tumačiti da je sud dužan donijeti posebno rješenje i u situaciji kad nije udovoljeno uvjetima za obustavu izvršenja ili zamjenu odgojne mjere, odnosno kad izrečena odgojna mjera ostaje na snazi.

Izmijenjeni tekst članka 99. ZSM-a jasno regulira kada je sud dužan donijeti rješenje, a kada se izvršenje izrečene odgojne mjere nastavlja bez donošenja posebnog rješenja. Navedeno je postignuto brisanjem iz stavka 5. riječi "od pravomoćnosti prethodne odluke iz stavka 1. ovoga članka" i novim tekstom stavka 6. koji izričito propisuje da se ako nije udovoljeno uvjetima za obustavu izvršenja ili zamjenu odgojne mjere, izvršenje izrečene odgojne mjere nastavlja bez donošenja posebnog rješenja, a ako sud odluči obustaviti ili zamijeniti odgojnu mjeru, donijet će o tome rješenje.

Izmjene u stavcima 1. i 3. članka 99. ZSM-a izvršene su radi preciziranja zakonskog teksta, a stavci 2., 4. i 7. ostali su nepromijenjeni u odnosu na dosad važeći tekst Zakona.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisano je stupanje na snagu Zakona. Imajući u vidu mali broj izmjena i dopuna ZSM-a, predlagatelj smatra da je vacatio legis od osam dana od dana objave u Narodnim novinama dovoljan da se s odredbama ovoga Zakona upoznaju svi adresati na koje se isti odnosi.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

1) Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17. 12. 2011.)

2) Okvirna odluka Vijeća od 15. ožujka 2001. o položaju žrtava u kaznenom postupku (2001/220/PUP) (SL L 82, 22. 3. 2001.).

Zastara izvršenja maloljetničkog zatvora

Članak 30.

Kazna maloljetničkog zatvora ne može se izvršiti ako protekne:

- pet godina od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju duljem od pet godina,
- tri godine od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju duljem od tri godine,
- dvije godine od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju do tri godine.

Članak 48.

(1) U kaznenom postupku prema maloljetnom počinitelju kaznenog djela koji nije navršio dvadeset i tri godine života primjenjuju se odredbe ovoga Zakona, te odredbe Zakona o kaznenom postupku ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(2) Odredbe članka 53., članka 54. stavka 1. i 3., članka 55. i 56., članka 60. stavka 1., članka 63. do 68., članka 86. ovoga Zakona ne primjenjuju se u postupku prema počinitelju koji je u vrijeme postupka navršio dvadeset i jednu godinu života.

Članak 53.

(1) Maloljetniku se ne može suditi u odsutnosti.

(2) Pri ispitivanju maloljetnika i poduzimanju drugih radnji kojima je maloljetnik prisutan, postupat će se obazrivo, tako da, s obzirom na psihičku razvijenost i osobna svojstva maloljetnika, vođenje kaznenog postupka ne šteti razvoju njegove ličnosti.

Članak 54.

(1) Maloljetnik mora imati branitelja od prvog ispitivanja do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka, kod donošenja odluke o zamjeni odgojne mjere zavodskom odgojnom mjerom i kod naknadnog izricanja maloljetničkog zatvora.

(2) Ako državni odvjetnik odlučuje prema načelu svrhovitosti, maloljetnik može imati branitelja (članak 72.).

(3) Ako u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka sam maloljetnik ili osobe koje su ovlaštene na uzimanje branitelja u smislu odredbi Zakona o kaznenom postupku, ne uzmu branitelja, postaviti će mu ga po službenoj dužnosti sudac za mladež.

(4) Branitelj po službenoj dužnosti može biti samo odvjetnik koji ima praksu od najmanje pet godina kao odvjetnik ili kao dužnosnik u pravosudnom tijelu, osim u postupku za kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora, kada branitelj po službenoj dužnosti može biti samo odvjetnik koji ima praksu od najmanje osam godina kao odvjetnik ili kao dužnosnik u pravosudnom tijelu. Branitelj se postavlja iz reda odvjetnika koji moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i probitke mladeži te vladati osnovnim znanjima s područja kriminologije, socijalne pedagogije, psihologije mladih i socijalnog rada za mlade osobe, s liste odvjetnika za mladež Hrvatske odvjetničke komore.

(5) Maloljetnikov branitelj može biti samo odvjetnik.

(6) Ako je maloljetnik ispitan bez prisutnosti branitelja, zapisnik i snimka ispitivanja maloljetnika ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Članak 55.

(1) Maloljetnika se poziva preko roditelja, odnosno zakonskog zastupnika, osim ako to nije moguće zbog potrebe hitnog postupanja ili drugih važnih okolnosti.

(2) Maloljetnika dovode bez vezivanja policijski službenici u civilnoj odjeći i u vozilu bez policijskih oznaka, osim ako to zbog okolnosti nije moguće.

(3) Iznimno, maloljetnika se može vezati ako se radi o opasnom počinitelju koji je sumnjiv da je počinio kazneno djelo s elementima nasilja.

(4) Dostava odluka i drugih dopisa maloljetniku obavlja se odgovarajućom primjenom odredaba članka 175. Zakona o kaznenom postupku time da ga poziva državni odvjetnik za mladež ili sudac za mladež. Maloljetniku se neće dostavljati odluke isticanjem na oglasnoj ploči suda, niti će se primjenjivati odredba članka 167. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku.

Uhićenje

Članak 63.

(1) Policija je ovlaštena uhititi maloljetnika pod uvjetima određenim u članku 107. Zakona o kaznenom postupku i mora ga odmah, a najkasnije u roku iz članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku dovesti pritvorskom nadzorniku ili ga pustiti na slobodu. O uhićenju

prитvorski nadzornik odmah obavještava suca za mladež, državnog odvjetnika, maloljetnikove roditelje, odnosno skrbnika i centar za socijalnu skrb i to istodobno unosi u odgovarajuću evidenciju.

(2) Državni odvjetnik će naložiti da se uhićenog maloljetnika pusti na slobodu ili dovede sucu za mladež radi ispitivanja. Sudac za mladež dužan je ispitati uhićenog maloljetnika u roku od dvanaest sati od predaje pritvorskom nadzorniku. Tom ispitivanju obvezno prisustvuju državni odvjetnik i branitelj.

(3) Odmah nakon ispitivanja sudac za mladež će na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika odrediti pritvor ili istražni zatvor ili će uhićenog maloljetnika pustiti na slobodu.

(4) Protiv rješenja suca za mladež o određivanju pritvora ili odbijanju prijedloga državnog odvjetnika za određivanje pritvora, pritvorenik i državni odvjetnik imaju pravo žalbe u roku od šest sati, a o žalbi odlučuje vijeće iz članka 45. stavka 2., odnosno članka 45. stavka 4. ovoga Zakona u roku od osam sati. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(5) Maloljetnik će u pritvorskoj jedinici biti odvojen od punoljetnih uhićenika.

(6) Pritvorski nadzornik će maloljetnika odmah pustiti na slobodu ako to naloži državni odvjetnik ili ako maloljetnik nije ispitan u roku iz stavka 2. ovoga članka. Maloljetnik će biti pušten na slobodu ako u roku od dvadeset sati od trenutka predaje pritvorskom nadzorniku prema maloljetniku nije određen pritvor ili istražni zatvor.

(7) Ako zbog okolnosti ne može postupati sudac za mladež, radnje iz ovoga članka poduzet će sudac istrage i o tome obavijestiti suca za mladež

Istražni zatvor prema maloljetniku

Članak 66.

(1) Kad prema Zakonu o kaznenom postupku postoje uvjeti za određivanje istražnog zatvora, prema maloljetniku će se istražni zatvor odrediti samo kao krajnja mjera, u razmjeru prema težini djela i očekivanoj sankciji, u najkraćem nužnom trajanju i samo ako njegovu svrhu nije moguće postići primjenom mjera opreza, privremenog smještaja ili istražnim zatvorom u domu.

(2) Maloljetnik prema kojem je određen istražni zatvor iz stavka 1. ovoga članka bit će smješten u zatvorenu zavodsku ustanovu.

(3) Zatvorena zavodska ustanova za smještaj maloljetnika iz stavka 2. ovoga članka mora imati dijagnostički odjel i odjel za odgoj i rad u malim skupinama. Maloljetniku treba tijekom smještaja u zatvorenoj zavodskoj ustanovi omogućiti rad i poduku korisnu za njegov odgoj i zanimanje.

(4) Smještaj u zatvorenoj zavodskoj ustanovi uzima se kao vrijeme trajanja zavodske odgojne mjere.

(5) Sudac za mladež dužan je u obavljanju nadzora nad izvršenjem istražnog zatvora smještajem u zatvorenu zavodsku ustanovu obilaziti maloljetnike jednom tjedno, primati od njih usmene i pisane pritužbe i poduzimati potrebne mjere da se utvrđene nepravilnosti otklone.

Članak 75.

(1) Kad se prema odredbama Zakona o kaznenom postupku provodi istraga, prema maloljetniku će se provesti pripremni postupak.

(2) Pripremni postupak prema maloljetniku provodi državni odvjetnik za mladež.

(3) Rješenje o provođenju pripremnog postupka državni odvjetnik dostavlja maloljetniku, a oštećeniku i žrtvi dostavlja pouku o pravima koje ima prema Zakonu o kaznenom postupku uz upozorenje da je postupak prema maloljetniku tajan i da je odavanje tajne kazneno djelo.

(4) Ako se ne provodi pripremni postupak, može se postupiti prema članku 213., članku 213.a i članku 213.b Zakona o kaznenom postupku.

(5) Kazneni postupak prema maloljetniku započinje:

1) pravomoćnošću rješenja o provođenju pripremnog postupka,

2) određivanjem sjednice vijeća prema članku 83. stavku 3. ovoga Zakona, ako pripremni postupak nije proveden.

Članak 76.

(1) Ispitivanje maloljetnika je prva dokazna radnja koju će provesti državni odvjetnik, osim hitnih dokaznih radnji i ako je ispitan prema članku 63. ovoga Zakona.

(2) Svako ispitivanje maloljetnika koje provodi državni odvjetnik snima se audio-video uređajem.

(3) Ako je ispitivanje maloljetnika provedeno protivno stavku 2. ovoga članka zapisnik o ispitivanju maloljetnika ne može biti upotrijebljen kao dokaz.

Članak 77.

(1) O vještačenju psihijatrijskim pregledom maloljetnika, tjelesnom pregledu i uzimanju tjelesnih uzoraka u dokazne svrhe od maloljetnika odlučuje nalogom sudac za mladež na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika.

(2) Dokazno ročište provodi sudac za mladež na prijedlog državnog odvjetnika ili maloljetnika.

(3) Dokaznom ročištu mora prisustvovati državni odvjetnik i branitelj maloljetnika.

(4) Nakon što je maloljetnik ispitan, dokaznim radnjama mogu biti prisutni maloljetnik i branitelj. O poduzimanju dokazne radnje bit će prije njezinog poduzimanja obaviješten branitelj, osim ako radnja ne trpi odgodu. Tijelo koje provodi radnju može odobriti da radnji budu nazočni predstavnik centra za socijalnu skrb i roditelji odnosno skrbnik maloljetnika, žrtva ili oštećenik.

(5) Ako je postupljeno protivno odredbama iz stavka 1. i 3. ovoga članka, iskaz, predmet, zapisnik ili nalaz i mišljenje ne može biti upotrijebljen kao dokaz u postupku.

Članak 78.

(1) U postupku prema maloljetniku, uz činjenice koje se odnose na kazneno djelo, pribavit će se podaci potrebni za ocjenu njegove psihofizičke razvijenosti i podaci o osobnim i obiteljskim prilikama.

(2) Radi utvrđivanja tih okolnosti ispitat će se maloljetnikov roditelj, njegov skrbnik i druge osobe koje mogu dati potrebne podatke. O tim okolnostima zatražit će se izvješće od centra za socijalnu skrb, a ako je prema maloljetniku bila primijenjena odgojna mjera, pribavit će se izvješće o primjeni te mjere.

(3) Podatke pribavlja državni odvjetnik koji može povjeriti prikupljanje tih podataka stručnom suradniku i centru za socijalnu skrb.

(4) Ako je to potrebno za ocjenu maloljetnikova zdravstvenog stanja, psihofizičke razvijenosti ili svojstava zatražit će se mišljenje liječnika, psihologa ili pedagoga. Mišljenje se može zatražiti i od zdravstvene, socijalne ili druge ustanove.

Članak 83.

(1) Kad predsjednik vijeća primi prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije postupit će u smislu članka 344. Zakona o kaznom postupku te ispitati osnovanost prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije.

(2) Ako predsjednik vijeća ustanovi da nema osnove za vođenje postupka ili da ne bi bilo svrhovito (članak 71. stavak 1. i članak 73.) vođenje postupka prema maloljetniku, rješenjem će odbaciti prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije. Protiv rješenja predsjednika vijeća državni odvjetnik i oštećenik mogu podnijeti žalbu. O žalbi odlučuje vijeće za mladež višeg suda.

(3) Ako predsjednik vijeća ne postupi po stavku 2. ovoga članka, nalogom će, u roku od osam dana, odrediti sjednicu vijeća.

Članak 84.

(1) Na sjednicu vijeća pozvat će se državnog odvjetnika, maloljetnika, branitelja, roditelje maloljetnika, odnosno skrbnika, žrtvu i oštećenika, a o sjednici će se obavijestiti i može joj biti prisutan predstavnik centra za socijalnu skrb.

(2) Sjednica vijeća može se održati samo ako su prisutni državni odvjetnik i branitelj.

(3) U sjednici vijeća, maloljetniku koji se očitovao da je počinio kazneno djelo opisano u prijedlogu državnog odvjetnika, mogu biti izrečene samo izvanzavodske odgojne mjere.

(4) Maloljetnički zatvor i zavodska odgojna mjera mogu biti izrečene samo nakon održane rasprave.

(5) Prema maloljetniku se ne primjenjuje odredba Zakona o kaznenom postupku o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanja o sankciji.

Članak 89.

(1) Sud može maloljetnika osuditi na plaćanje troškova kaznenog postupka i na ispunjenje imovinskopravnog zahtjeva samo ako je maloljetniku izrekao kaznu. Ako je maloljetniku izrečena odgojna mjera, troškovi postupka padaju na teret državnog proračuna, a oštećenik se radi ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva upućuje na parnicu.

(2) Ako maloljetnik ima vlastite prihode ili imovinu, može mu se naložiti plaćanje troškova kaznenog postupka i ispunjenje imovinskopravnog zahtjeva i kad mu je izrečena odgojna mjera.

Članak 90.

(1) Protiv presude kojom je maloljetniku izrečena kazna, protiv rješenja kojim je maloljetniku izrečena odgojna mjera i protiv rješenja o obustavi postupka mogu podnijeti žalbu sve osobe koje imaju pravo na žalbu protiv presude (članak 464. stavak 1. do 6. Zakona o kaznenom postupku), i to u roku od osam dana od dana primitka presude, odnosno rješenja.

(2) Branitelj, državni odvjetnik, bračni drug, srodnik u uspravnoj liniji, posvojitelj, skrbnik, brat, sestra i udomitelj mogu podnijeti žalbu u korist maloljetnika i protiv njegove volje.

(3) Osobe koje su podnijele žalbu u korist maloljetnika mogu odustati od žalbe samo uz njegovu suglasnost.

(4) Maloljetnik može biti upućen na izvršavanje zavodske odgojne mjere i prije njezine pravomoćnosti. Rješenje o upućivanju u odgojnu ustanovu ili odgojni zavod prije pravomoćnosti rješenja o odgojnoj mjeri odmah nakon rasprave donosi raspravno vijeće za mladež nakon ispitivanja maloljetnika u prisutnosti branitelja, a ako o tome odlučuje naknadno, odluku donosi vijeće iz članka 45. stavka 2., odnosno članka 45. stavka 4. ovoga Zakona. Prije donošenja tog rješenja mogu biti ispitani roditelji, skrbnik ili udomitelj maloljetnika. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(5) Na sjednicu vijeća drugostupanjskog suda (članak 475. Zakona o kaznenom postupku) bit će pozvan maloljetnik ako predsjednik vijeća ili vijeće ustanovi da bi njegova prisutnost bila korisna.

Članak 91.

(1) Drugostupanjski sud može preinačiti odluku suda prvoga stupnja izricanjem teže sankcije maloljetniku samo ako je to predloženo u žalbi.

(2) Ako prvostupanjskom odlukom nije izrečena kazna maloljetničkog zatvora ili zavodska mjera, drugostupanjsko vijeće može preinačiti prvostupanjsku presudu te izreći tu kaznu, odnosno mjeru. Protiv takve drugostupanjske odluke dopuštena je žalba u roku od osam dana trećestupanjskom sudu. Žalba se ne može podnijeti zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

(3) Ako drugostupanjski sud ukine odluku suda prvog stupnja, a maloljetnik se nalazi na izvršavanju zavodske odgojne mjere prije njezine pravomoćnosti (članak 90. stavak 4.), ispitat će postoje li razlozi za privremeni smještaj maloljetnika u ustanovu socijalne skrbi (članak 65.) ili istražni zatvor (članak 66.) i o tome donijeti rješenje ili će naložiti da se maloljetnika odmah pusti na slobodu.

Članak 99.

(1) Kad je udovoljeno uvjetima predviđenim u ovom Zakonu za obustavu izvršenja odgojne mjere ili za zamjenu odgojne mjere (članak 15. stavak 3., članak 16. stavak 2., članak 17. stavak 4., članak 18. i 20.), ili za odluku prema članku 10. stavku 6., članku 13. stavku 5., članku 14. i 21. ovoga Zakona, o tome odlučuje vijeće suda za mladež koji je u prvom stupnju donio rješenje o odgojnoj mjeri, po službenoj dužnosti ili na prijedlog maloljetnika ili njegovog zakonskog zastupnika, državnog odvjetnika, ravnatelja ustanove, upravitelja odgojnog zavoda, ili službe koja provodi pojačani nadzor nad maloljetnikom.

(2) Stručni suradnik u sudu obavlja po uputi suca pojedine radnje radi pripremanja odluke suda iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prije donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka sud će u sjednici vijeća, ispitati maloljetnika, roditelja ili skrbnika maloljetnika ili druge osobe, pročitati će pribavljena izvješća od ustanove u kojoj maloljetnik izvršava zavodsku mjeru, od centra za socijalnu skrb ili drugih tijela ili ustanova. O prijedlogu iz stavka 1. mišljenje će dati državni odvjetnik.

(4) Sjednicu vijeća iz stavka 3. ovoga članka sud će održati u roku od 15 dana od podnesenog prijedloga.

(5) Prijedlog iz stavka 1. ovoga članka maloljetnik ili njegov zakonski zastupnik može ponovno staviti protekom roka od tri mjeseca od pravomoćnosti prethodne odluke iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka žalbu mogu podnijeti osobe navedene u članku 90. stavku 1. i 2. ovoga Zakona u roku od osam dana. O žalbi odlučuje vijeće za mladež višeg suda.

(7) Rješenje o uvjetnom otpustu s izvršavanja zavodske odgojne mjere sud za mladež će po pravomoćnosti dostaviti ustanovi, odnosno tijelu u kojem se odgojna mjera izvršavala te policijskoj upravi i centru za socijalnu skrb mjesta prebivališta, odnosno boravišta maloljetnika.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Obrazac izvješća o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
Datum dokumenta	Lipanj 2019.
Verzija dokumenta	prva
Vrsta dokumenta	izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Plan zakonodavnih aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za 2019., redni broj:112.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo pravosuđa
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	Vrhovni sud Republike Hrvatske, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Županijski sud u Zagrebu, Hrvatska odvjetnička komora, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Da
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	Na stranici https://esavjetovanja.gov.hr od 24. svibnja 2019. do 08. lipnja 2019. (15 dana).
Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Fizička osoba: Vesna Vinčić. Udruga za izvansudsku nagodbu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Pravobranitelj za djecu RH
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Vidjeti u tablici analize primljenih komentara na portal eSavjetovanja.
Primjedbe koje su prihvaćene	
Primjedbe koje nisu prihvaćene i	

obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedeno savjetovanje nije iziskivalo dodatne financijske troškove.

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež.

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ	Vijeće studija Socijalne pedagogije Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu S obzirom na filozofiju i načela restorativne pravde (pa i medijacije između žrtve i počinitelja kaznenog djela (u hrvatskom ZSM-u sinonim za tu intervenciju je izvansudska nagodba) kao jednog od četiri osnovna modela restorativne pravde u svijetu) koja podrazumijeva proces u kojem se in/direktno susreću počinitelj i žrtva u sigurnom, neutralnom i strukturiranom okruženju (van prostora institucija sustava pravosuđa) pod vodstvom posebno educiranog NEUTRALNOG I NEPRISTRANOG stručnjaka/medijatora ili posrednika s ciljem razrješavanja posljedica i nadoknade štete (i materijalne, nematerijalne i emocionalne!) nastale kaznenih djelom, PREDUVJETI ULASKA U TAJ PROCES su sljedeći: DOBROVOLJNOST SUDJELOVANJA žrtve i počinitelja, PREUZIMANJE ODGOVORNOSTI POČINITELJA za kazneno djelo, ZAŠTITA PRAVA, INTERESA I POTREBA ŽRTVE (više o tome u preporukama za primjenu i provedbu restorativne pravde: Recommendation CM/Rec(2018)8 of the Committee of Ministers to member States concerning restorative justice in criminal matters kao i njihovom komentaru- European Committee on Crime Problems	Djelomično prihvaćen	Prijedlog izmjene članka 10. stavaka 2. i 9. Zakona o sudovima za mladež brisan je iz teksta Nacrta prijedloga. U odnosu na ostale prijedloge, isti nisu predmetom izmjena i dopuna.

(CDPC): Commentary to Recommendation CM/Rec(2018)8 of the Committee of Ministers to member States concerning restorative justice in criminal matters).

Međutim, važno je napomenuti da su brojna europska (ali i svjetska) istraživanja pokazala da je vrijeme (timing) u kojem se žrtvi/počinitelju nudi mogućnost restorativne pravde/procesa izrazito važno, ali i učestalost/frekvencija tih ponuda. Stoga se u tom smislu preporuča žrtvi/počinitelju VIŠEKратно i u različitim fazama i razinama postupka nakon počinjenog kaznenog djela (od strane stručnjaka koji su educirani, senzibilizirani i razumiju filozofiju, postavke i načela restorativne pravde na razini državnog odvjetništva, suda, tijekom izvršenja sankcije/kazne, nakon izvršenja sankcije/kazne...) nuditi mogućnost DOBROVOLJNOG uključivanja u proces restorativne pravde što, kako je znanstveno dokazano, povećava broj sudionika koji su uspješno i zadovoljno prošli kroz restorativni proces. To znači da u velikom broju zemalja, državni odvjetnik, službe za podršku žrtvama, organizacije i usluge namijenjene počiniteljima, suci, CSS i sl., nude žrtvama/počiniteljima kratke informacije o: konceptu, načelima i ciljevima restorativne pravde/programa, postojanju službi za restorativnu pravdu/medijaciju između žrtve i počinitelja/izvansudske nagodbe u koju se oni, ako sami to žele, mogu javiti i zatražiti pokretanje procesa medijacije (pri čemu se zajednički susret počinitelja i žrtve događa SAMO AKO OBJE STRANE DOBROVOLJNO PRISTANU NA TAJ SUSRET). U nekim zemljama, osim informiranja

			žrtve/počinitelja o takvim programima/službama, sudac može poslati informacije o počinjenom kaznenom djelu (počinitelju i žrtvi) službi za medijaciju/izvansudsku nagodbu koja tada kontaktira obje strane i u individualnim razgovorima s počiniteljem/žrtvom provjerava (između ostalog) i njihovu motivaciju za zajednički susret, odnosno dobrovoljnost sudjelovanja pri čemu, ako se odluče na zajednički susret, sud to može, ali i ne mora uzeti u obzir kod izricanja sankcije počinitelju. U svakom slučaju, medijacija između žrtve i počinitelja, odnosno izvansudska nagodba, radi osnovnog principa DOBROVLJNOG SUDJELOVANJA ne može biti izrečena (dakle prisilno nametnuta kao obveza) maloljetniku od strane suda, ali posebno ne - ŽRTVI. U tom kontekstu, predlažemo da sudac tijekom sudskog postupka JEDINO i eventualno (također uz dodatne edukacije na temu restorativne pravde) može ponuditi mogućnost uključivanja u restorativni proces, ali isključivo kao dobrovoljnu opciju žrtvi/počinitelju (i to isključivo na razini informacije o postojanju službi za izvansudsku nagodbu kojoj se sami, ako to žele, mogu javiti), ali NEVEZANU UZ SUDSKI POSTUPAK I NJEGOVE ISHODE. Budući da, kako i istraživanja pokazuju, ne postoji neki specifičan ili točno određen trenutak tijekom postupka koji se pokazuje najboljim za upućivanje slučaja u izvansudsku nagodbu/medijaciju između žrtve i počinitelja KD, već taj „trenutak“, odnosno vrijeme upućivanja slučaja u medijaciju/izvansudsku nagodbu, ovisi o specifičnostima svakog posebnog slučaja, karakteristikama žrtve, ali i		
--	--	--	--	--	--

počinitelja kao i okolnostima u kojima se trenutno nalaze, strategijama suočavanja žrtve (koji uvelike ovise o težini i specifičnostima kaznenog djela koji je doživjela pa je za teža kaznena djela dokazano da su i restorativne potrebe/potrebe za nadoknadom ne/materijalne i emocionalne „štete“ za žrtvu veće, pa time i potreba za uključivanjem u restorativni proces jest potencijalno veća, no upravo zbog težine pretrpljene štete, pokazalo se da bi se kod težih kaznenih djela, zbog proteka vremena koje pozitivno djeluje na strategije suočavanja žrtve, restorativni proces trebao nuditi KASNIJE tijekom postupka (ne kao mjera diverzije ili na razini policije), dok je kod lakših i srednje težih kaznenih djela, preporučljivo čim prije/ranije nakon počinjenog kaznenog djela (kao mjera diverzije). Na taj se način uvažava i dobro poznata činjenica da pojedine žrtve (ali i počinitelji) zbog procesa suočavanja i strategija suočavanja s kaznenim djelom, trebaju više vremena da eventualno „postanu spremni“/požele susret s drugom stranom (dakle bez da ih se na to prisiljava i sekundarno viktimizira što bi bio slučaj kada bi to sud izricao kao odgojnu mjeru!). Iako katkada, kako pokazuju istraživanja, medijacija ponuđena na razini državnog odvjetništva (ili u nekim zemljama i policije, suda, ali u svakom slučaju- kao mjera diverzije) bude naprosto prerana ponuda za uključivanje žrtve jer: je prerano da žrtva uopće razmotri mogućnost suočavanja s počiniteljem (što je povezano sa strategijama suočavanja žrtve), ili jer se žrtve boje da će medijacija završiti s benefitima za počinitelja pa zato ne žele sudjelovati u takvom postupku

			prije suđenja ili pak jer žrtve žele da počinitelj bude sankcioniran/kažnjen tijekom postupka i žele sudski postupak, međutim to istovremeno ne znači da žrtve nužno ne žele i postupak medijacije/restorativne pravde. Drugim riječima, restorativna pravda i potreba za njom ne isključuje nužno i potrebu drugih društvenih reakcija na kriminalitet. Zato se medijacija može nuditi kao jedan od sadržaja odgojne mjere ako su strane spremne, dakle, ako uključivanje i ishod procesa medijacije ionako ne utječu na mjeru koja će se izreći. Dakle, sve navedeno upućuje na to da se proces restorativne pravde preporuča omogućiti kao OPCIJA/MOGUĆNOST/IZBOR tijekom raznih faza postupka, ali ne može biti IZREČEN od suda kao PRISILA. Dakle- ukoliko, ne postoji jedan najbolji trenutak za nalaganje/upućivanje u medijaciju/izvansudsku nagodbu/restorativnu pravdu jer ovisi o čimbenicima kao što su: proces „ozdravljenja“, oporavka žrtve od kaznenog djela, težina kaznenog djela, pa se PREPORUČA NUDITI IM INFORMACIJE I MOGUĆNOST UKLJUČIVANJA U RESTORATIVNI PROCES VIŠEKратно TIJEKOM POSTUPKA (što može i sudac, ali i drugi dionici tijekom procesa) na temelju kojih oni sami dobrovoljno odlučuju o vlastitom uključivanju bez prisile ili obveze. Osim toga, proces medijacije između žrtve i počinitelja/restorativna pravda je POSTUPAK KOJI JE POVJERLJIV, pa je pitanje treba li posrednik/medijator ili stranke u tom postupku svjedočiti na sudu ako medijacija ne uspije i jesu li ti podaci kasnije, ako postupak ne bude uspješno okončan, povjerljivi i zaštićeni? Što to, u		
--	--	--	--	--	--

			slučaju da ju izriče sud, povlači za sobom s obzirom na postojeći trenutni zakonski okvir u RH? Vezano uz upravo navedeno, s obzirom na stanje na terenu (needuciranost sudaca o restorativnoj pravdi, postojećim drugim zakonskim propisima koji se odnose na maloljetne počinitelje KD itd.), sadašnje zakonsko rješenje (čl. 72 ZSM-a) u kojem je izvansudska nagodba jedna od mjera diverzije u okviru uvjetovanog oportuniteta, smatramo dobrim rješenjem kojem se zadovoljavaju svi kriteriji za upućivanje slučaja u izvansudsku nagodbu, PA AKO JE INTENCIJA ZAKONODAVCA BILA, U SKLADU SA SVIM SUVREMENIM TRENDOVIMA I PREPORUKAMA, ŠIRITI I OSNAŽIVATI MODELE RESTORATIVNE PRAVDE (KAKO NE BI OSTALI, KAO SADA, NA MARGINAMA PRAVOSUDNOG SUSTAVA I NAMIJENJENA ISKLJUČIVO ZA LAKŠA KAZNENA DJELA), ALI I OSNAŽIVATI I ŠTITI PRAVA ŽRTAVA kaznenih djela i njihovih najboljih interesa, PREDLAŽEMO DA SE, ZBOG UVAŽAVANJA OSNOVNIH NAČELA OVOG SUPTILNOG PROCESA, UMJESTO UVOĐENJA ISN KAO POSEBNE ODGOJNE MJERE KOJU IZRIČE SUD, U ČLANKU 71. ST. 1 PROŠIRI ZAKONSKI KRITERIJ ZA OPORTUNITET (pa i izvansudsku nagodbu) s kaznenih djela za koje propisana kazna zatvora PET (ili novčana kazna) NA DESET GODINA kako je to u većini zapadnih europskih zemalja, pa i Austriji čiji smo model preuzeli i implementirali (a istraživanja dokazuju da je i dalje učinkovitost visoka). Osim toga, predlažemo da se uvrsti u tekst da posrednici/medijatori nisu dužni na sudu nastupati u ulozi svjedoka, kao što je to tako i u	
--	--	--	---	--

			Austriji, a i u drugim zemljama, što bi pridonijelo povjerljivosti procesa koji se sada provodi u okviru čl. 72 ZSM-a u službama za izvansudsku nagodbu. I svakako, ako se želi širiti ovaj dokazano dobar model dobre prakse, svakako ga treba širiti na odraslu populaciju, a ne u sudski postupak za mlade. I za kraj (iako manje relevantno za ZSM, ali i dalje važno radi eventualnih krivih razumijevanja procesa restorativne pravde), važno je napomenuti da proces medijacije između žrtve i počinitelja KD/restorativna pravda NIJE namijenjen isključivo za lakša KD; vani se primjenjuje godinama i za vrlo teška kaznena djela (pa čak i za primjerice ubojstvo tijekom izvršavanja kazne zatvora u modelu koji se naziva dijalog između žrtve i počinitelja KD pri čemu su žrtve obitelj, rodbina usmrćene osobe i sl.) i pokazuje se vrlo uspješnim, važno je za napomenuti da se medijacija provodi uglavnom NEOVISNO O PRAVOSUDNOM SUSTAVU iako njeni rezultati mogu utjecati na daljnju kazneno-pravnu proceduru, a sudac može uzeti u obzir ishode takvog postupka (ali i ne mora).		
2	Udruga za izvansudsku nagodbu	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMAZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ	Iako svakako podržavamo ideju osnaživanja restorativne pravde, ipak prijedlog da se izvansudska nagodba (ISN) izriče u okviru suda kao odgojna mjera ne podržavamo. Naime, budući da je jedan od osnovnih principa restorativne pravde dobrovoljno sudjelovanje i maloljetnika i žrtve kaznenog djela, izricanjem ISN u okviru suda, narušilo bi se to osnovno načelo i tako prisililo strane na sudjelovanje u ovom vrlo suptilnom procesu. Kao što je dobro poznato izvansudska nagodba (ili medijacija između žrtve i počinitelja kaznenog	Djelomično prihvaćen	Prijedlog izmjene članka 10. stavaka 2. i 9. Zakona o sudovima za mladež brisan je iz teksta Nacrta prijedloga. U odnosu na ostale prijedloge, isti nisu predmetom dopuna.

djela) jedan je od modela restorativne pravde. To je proces postizanja dogovora između osumnjičenika/maloljetnika i oštećenika/žrtve u cilju popravljivanja štete nastale počinjenjem kaznenog djela uz posredovanje, vođenje i usmjeravanje treće neutralne osobe, odnosno posrednika. Cilj je izvansudske nagodbe da sami sudionici postignu sporazum prihvatljiv za obje strane kojim će se što je više moguće popraviti posljedice kaznenog djela koje su nastupile za oštećenika. Time se otvara mogućnost osumnjičeniku da preuzme odgovornost i popravi ili nadoknadi štetu počinjenu kaznenim djelom bez upućivanja u sudski postupak.

ISN bi izrečena kao odgojna mjera u sudskom postupku iz mnogo razloga predstavljala neki "hibridni" model s dosta nepoznanica (dragovoljnost, uloga žrtve, različite faze i osnova za upućivanje u nagodbu prije izricanju, neupućenost sudaca u nagodbu i dr.)

Za donošenje odluke da li ići s ISN i kao odgojnom mjerom ključno je odgovoriti na pitanje: što to može sud u vezi ISN, a ne može ODO i kako može biti u interesu žrtve, počinitelja i društva da se čeka s ISN sudski proces, a da se već u pripremnom ne ponudi ISN? Ako je logika ovog prijedloga (da se ISN izriče i u okviru suda, odnosno kao sudska odgojna mjera) bila da se proširi ISN/restorativna pravda i na teža kaznena djela, tada je svakako logičnije i preporučljivije da, kao i Austrija (čiji smo model i preuzeli i implementirali u RH), zakonodavac podigne granicu za oportunitet s 5 godina zapriječene kazne zatvora (ili novčane kazne) na 10 godina što svakako zagovaramo i

predložemo da se promijeni i u ovim izmjenama i dopunama ZSM-a.

Kad je riječ o ISN ili medijaciji između žrtve i počinitelja, ono što je bitno, suštinsko, jest pitanje može li biti nagodbe/medijacije između osumnjičenika i oštećenika ako oni to ne žele. Dakle, u prvom redu mislimo na interes žrtve i njenu dobrobit i prava (tako je na koncu i cijeli pokret i filozofija restorativne pravde i nastala, radi veće usmjerenosti na dobrobit i prava, te interese žrtve). A isto tako, kad bi žrtva znala da je maloljetniku naređeno da se mora s njom sastati, bi li zaista bila spremna na to?! Dakle, gubilo bi se osnovno načelo ISN, dobrovoljnost, iskrena želja da se stvari poprave, nadoknade i sl. Naime, kad bi ISN bila odgojna mjera izgubila bi svu tankoćutnost i sav smisao koji sada ima. Uz to, zaista ne vidimo niti jedan razlog da ISN ide u sudskom postupku (to je, končano, neprirodno za taj pristup) jer sve može biti odrađeno ranije i kvalitetnije, a to je i svrha i smisao sankcija prema maloljetnicima, ali i zaštite žrtve koja nam mora biti na prvom mjestu.

Medijacija/ISN koju mi (članovi Udruga za izvansudsku nagodbu) radimo je senzibilna za obje strane, neutralna, ravnopravna, ali samo u slučaju da oboje (i maloljetnik/počinitelj i žrtva) na to dobrovoljno pristaju.

Naš model ISN/restorativne pravde kreiran za nalaganje na ODO i uvjetovani oportunitet, a kao što smo rekli, trebalo bi ga proširiti na kaznena djela za koja je zapriječene novčana kazna ili kazna zatvora do 10 godina i unijeti u zakon da posrednici ne trebaju svjedočiti na sudu (što sada nije slučaj, a važno je jer je ISN/medijacija povjerljiv proces). Također,

			ako se želi širiti ovaj "model dobre prakse", tada bi bilo bolje da ga se širi, u ovakvom obliku i s postojećem svrhom, i na odrasle počinitelje kaznenih djela.		
3	Pravobranitelj za djecu RH	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Smatramo da su u Zakonu o sudovima za mladež, uz predložene, nužne i izmjene usmjerene na poboljšanje položaja djece žrtava kaznenih djela te stoga predlažemo izmjene i u poglavlju kaznenopravne zaštite djece. Izmjene su nužne u pogledu proširenja primjene Zakona o sudovima za mladež za počinjenje kaznenoga djela prisile, prijetnje i nametljivog ponašanja kad su ona učinjena prema djetetu. Također smatramo da su nužne izmjene kako bi se izjednačile pogodnosti svjedočenja za svu djecu neovisno o njihovoj dobi, kao i izmjene vezano uz pravo djeteta na opunomoćenika. Naime, sadašnje zakonsko određenje posebne pogodnosti svjedočenja iz čl. 292. st. 1. Zakona o kaznenom postupku bezuvjetno priznaje samo djeci mlađoj od 16 godina, što nije u skladu s UN smjernicama za pravosuđe u stvarima koje uključuju djecu žrtve i svjedoke kaznenih djela, Smjernicama za pravosuđe prilagođeno djeci (Guidelines on child-friendly justice) Vijeća Europe i Direktivom 2012/29 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi minimalnih standarda u pravima, podršci i zaštiti žrtava kaznenog djela koje zahtijevaju da djeca tijekom svake faze postupka, uključujući i istražne radnje, budu zaštićena od sekundarne viktimizacije. Pogodnosti svjedočenja trebaju se odnositi na svu djecu do 18 godine i to neovisno o težini kaznenog djela. Izjednačavanje prava sve djece neovisno o njihovoj dobi imperativ je Konvencije o pravima djeteta. Djetetu svjedoku, neovisno o njegovoj dobi i svojstvu oštećenika,	Primljeno na znanje	Navedeni prijedlozi nisu predmetom ovih izmjena i dopuna propisa.

mora biti pružen maksimum zaštite vodeći računa o njegovoj dobi, značajkama njegove ličnosti, obrazovanju i prilikama u kojima živi. Razina traumatizacije djeteta i emocionalno doživljavanje vezano uz kritični događaj bitni su čimbenici koji neovisno o dobi djeteta mogu uzrokovati moguće štetne posljedice na njegov odgoj i razvoj te je stoga nužno i djetetu starijem od šesnaest godina omogućiti najvišu razinu zaštite prilikom svjedočenja. Prema odredbama Direktive 2012/29 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi minimalnih standarda u pravima, podršci i zaštiti žrtava kaznenog djela djeteta do 18 godina smatra se osobom koja ima posebnu potrebu zaštite te se svakom djetetu žrtvi treba osigurati individualna procjena potrebnih zaštitnih mehanizama i provođenje ispitivanja pomoću posebno treniranih osoba. Kako je Zakon o sudovima za mladež posebni zakon predlažemo da se sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku načini ispitivanja djece žrtava i svjedoka detaljno urede ovim propisom.

Zakonom o sudovima za mladež potrebno je regulirati i pravo djeteta na opunomoćenika usklađujući to pravo s odredbama Zakona o kaznenom postupku kojim to pravo nije ničim uvjetovano. Naime, Zakonom o sudovima za mladež (čl. 116. st. 2.) pravo na opunomoćenika je djetetu ograničeno i pripada mu samo kad je riječ o kaznenom djelu za koje je propisana kazna zatvora pet godina ili teža, ili kad je riječ o kaznenom djelu protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa ako je počinitelj djetetov rođak, srodnik ili posvojitelj. U drugim slučajevima ovo pravo ovisi o prosudbi predsjednika suda i ocjeni da je to potrebno radi osiguranja zakonitih interesa

			djeteta žrtve te je uvjetovano prijedlogom suca istrage odnosno predsjednika vijeća za mladež što nije u skladu s potrebom zaštite prava djeteta u sudskom postupku. Mišljenja smo kako ovaj posebni zakon, kojim se između ostalog nastoji urediti i postići maksimalna zaštita djece žrtava kaznenih djela, mora osigurati pravo djeteta oštećenika ili žrtve, i to neovisno o vrsti i težini kaznenog djela odnosno propisanoj sankciji, na kvalitetno zastupanje njegovih interesa tijekom kaznenog postupka, što je jedino moguće ukoliko ima adekvatnu pravnu pomoć, a što određuju i Smjernice za pravosuđe prilagođeno djeci (Guidelines on child-friendly justice) Vijeća Europe. Kvaliteta pružene pomoći uvjetovana je i posebnom specijalizacijom odvjetnika. Stoga predlažemo da se u Zakonu o sudovima za mladež predvidi donošenje posebnog propisa kojim bi se razradile elementi i kriteriji za određivanje opunomoćenika te vrsta edukacije koju opunomoćenici moraju proći kako bi stekli potrebne kvalifikacije za zastupanje djeteta, a sve kako bi se izbjeglo da se opunomoćenici postavljaju s liste odvjetnika po utvrđenom redoslijedu i ravnomjernoj zastupljenosti, a ne po principu njihove posebne educiranosti i specijalizacije.		
4	Pravobranitelj za djecu RH	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ, Članak 2.	Iako smo suglasni i potičemo uvođenje različitih oblika i metoda restorativne pravde, mišljenja smo da postojeći model izvansudske nagodbe nije primjenjiv kao sankcija koju nalaže sud, jer bi se u tom slučaju izgubile osobitosti metode u primjeni mjere koja je do sada u nadležnosti državnog odvjetnika. Izvansudska nagodba je isključivo dobrovoljna metoda i za počinitelja i za oštećenika,	Djelomično prihvaćen	Prijedlog izmjene članka 10. stavaka 2. i 9. Zakona o sudovima za mladež brisan je iz teksta Nacrta prijedloga. U odnosu na ostale

		što bi bilo teško utvrditi na sudu i u sudskom postupku na način koji poštuje korake i kriterije postojeće metode posredovanja. U postupku izvansudske nagodbe oštećenik i počinitelj imaju potpuno jednak status i ulogu, što pridonosi socijalnom miru i zadovoljstvu objiju strana, a što nije slučaj u kaznenom postupku na sudu gdje su uloge drugačije i gdje je u fokusu mlt počinitelj. Uloga i način sudjelovanja oštećenika (nerijetko također maloljetnog) u sudskom postupku je drugačija od sudjelovanja u izvansudskoj nagodbi te ih je nemoguće istovremeno zadovoljiti. S obzirom na osobitosti sudskog postupka i ulogu oštećenika, upitan je i način utvrđivanja dobrovoljnosti oštećenika za sudjelovanje u izvansudskoj nagodbi koju bi izricao sud. Metoda izvansudske nagodbe uključuje oštećenika u postupak tek nakon suptilno i stručno obavljenog razgovora u kojem se utvrđuje njegova dobrovoljnost i pristanak, a oštećenik do tada nije izložen postupcima koji bi utjecali na metodu i odluku na bilo koji način. Svako ranije uključivanje oštećenika putem sudjelovanja (i eventualno svjedočenja) u sudskom postupku onemogućilo bi njegovo sudjelovanje i zastupanje svojih interesa na način kako to osigurava izvansudska nagodba. U slučaju kada je oštećenik ujedno i žrtva, posebice kaznenih djela s elementima nasilja, ovakvim rješenjem otvara se i mogućnost dodatne viktimizacije, što je posebno značajno ako znamo da se u ovakvim kaznenim djelima često pojavljuju mlt kao oštećenici. Nadalje, jedna od vrijednosti u zajednici dosadašnje primjene izvansudske nagodbe kroz uvjetovani oportunitet i kroz mjeru državnog odvjetništva je	prijedloge, isti nisu predmetom izmjena i dopuna.
--	--	--	--

			u žurnoj reakciji na kazneno djelo (postupak je moguće završiti za nekoliko mjeseci od počinjenja kaznenog djela), a što u slučaju sudskog postupka najčešće nije moguće, budući da dokazivanje i utvrđivanje pravomoćnosti traže dulje vrijeme. Susret počinitelja i oštećenika u nagodbenom razgovoru koji uključuje i emocionalno poravnanje izgubio bi svaki smisao nakon većeg protoka vremena od kaznenog djela. Stoga predlažemo da se metoda izvansudske nagodbe kao mjera uvjetovanog oportuniteta, koju nalaže državni odvjetnik i koja je iznimno učinkovita, osnaži i proširi u postojećem obliku, moguće i za teža kaznena djela, a da se u okviru sudskog postupka i izricanja sankcije primjene drugačiji suvremeni oblici restorativne pravde.		
5	Vesna Vinčić	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ, Članak 2.	Apsolutno podržavam izmjene u ovom članku i dodavanje tč. 16 čime se proširuje raspon posebnih obveza prema maloljetnicima, ali i mogućnosti žrtava u kaznenom postupku, a čime se ujedno podižu standardi prava i interesa žrtava u skladu sa Direktivom 2912/29/EU.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO PRAVOSUDA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2019. godinu.

Rok: II. kvartal 2019.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci članak 82. stavak 2. točka (b)

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima (L 132/1)

32016L0800

- Članak 3. preuzeto: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17)
- Članci 3., 7., 10., 11., 12., 13., 14., 16., 19. i 20. preuzeto: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15)
- Članak 3. preuzeto: Obiteljski zakon (NN 103/15)
- Članci 6., 12., 16. i 19. preuzeto: Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17)
- Članak 7. preuzeto: Pravilnik o radu stručnih suradnika izvanpravne struke na poslovima delinkvencije mladih i kaznenopravne zaštite djece u državnim odvjetništvima i na sudovima (NN 22/13)
- Članci 12. i 19. preuzeto: Pravilnik o kućnom redu u zatvorima za izvršavanje istražnog zatvora (NN 08/10)

- Članak 17. bit će preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (II. čitanje) (10.06.2019)

c) Ostali izvori prava Europske unije

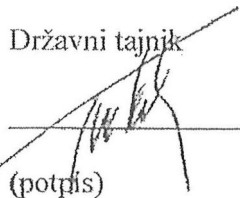
5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinатора stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

dr.sc. Kristian Turkalj

Državni tajnik

(potpis)

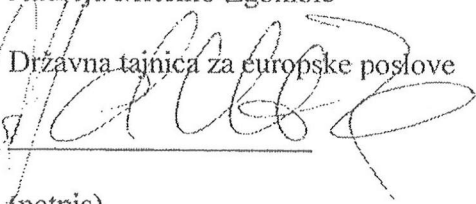

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za europske poslove

(potpis)

207
30

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenim postupcima

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

		prijedloga propisa?	
Članak 1. Predmet Ovom se Direktivom propisuju zajednička minimalna pravila u vezi s određenim pravima djece koja su: (a) osumnjičenici ili optuženici u kaznenom postupku; ili (b) koja podliježu postupku na temelju europskog uhišćenog naloga iz Okvirne odluke 2002/584/PUP („tražene osobe”).		Nije potrebno preuzimanje	Članak 1. Direktive (EU) 2016/800 propisuje predmet uređenja ove Direktive, koji se u kasnijem dijelu razrađuje kroz njene pojedine odredbe, slijedom čega ovu odredbu nije potrebno preuzimati.
Članak 2. Područje primjene 1. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenom postupku. Primjenjuje se do donošenja odluke o tome je li osumnjičena ili optužena osoba počinila kazneno djelo, uključujući, gdje	Članak 48. (2) Odredbe članka 53., članka 53.a stavka 3. do 6., članka 53.b, članka 54. stavka 1. i 3., članka 55. i 56., članka 60. stavka 1., članka 63. do 68., članka 86. ovog Zakona ne primjenjuju se u postupku prema počinitelju koji je u vrijeme postupka navršio dvadeset i jednu godinu života.	Nije potrebno preuzimanje	Odredba propisuje područje primjene, stoga nije potrebno njezino preuzimanje. Izmjenom članka 48. stavka 2. uzeta je u obzir odredba članka 2. stavku 3. Direktive prema kojoj države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ovu Direktivu kada počinitelj napuni 21 godinu.

je to primjenjivo, izricanje presude i rješavanje svih žalbi. 2. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja su tražene osobe od trenutka njihova uhićenja u državi članici izvršenja u skladu s člankom 17. 3. Iznimno od članka 5., članka 8. stavka 3. točke (b) i članka 15., u mjeri u kojoj se te odredbe odnose na nositelja roditeljske odgovornosti, ova Direktiva ili određene njezine odredbe primjenjuju se na osobe iz stavaka 1. i 2. ovog članka koje su bile djeca kada je protiv njih pokrenut postupak, ali su u međuvremenu navršile 18 godina te je primjena ove Direktive ili nekih njezinih odredaba prikladna s obzirom na okolnosti predmeta, uključujući zrelost i ranjivost dotične osobe. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ovu Direktivu kada dotična osoba napuni 21 godinu. 4. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja nisu bila osumnjičenici ili optuženici, ali su postala osumnjičenici ili optuženici tijekom policijskog ispitivanja ili ispitivanja nekog			
--	--	--	--

drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva. 5. Ovom se Direktivom ne utječe na nacionalna pravila o utvrđivanju dobi za kaznenu odgovornost. 6. Ne dovodeći u pitanje pravo na pošteno suđenje, u pogledu lakših kažnjivih djela: (a) ako je pravom države članice predviđeno da sankciju izriče tijelo koje nije sud koji je nadležan za kaznene stvari, a na izricanje takve sankcije može se uložiti žalba ili ju je moguće uputiti na takav sud; ili (b) ako se lišavanje slobode ne može izreći kao sankcija, ova Direktiva primjenjuje se samo na postupke pred sudom nadležnim za kaznene stvari. U svakom slučaju, ova se Direktiva primjenjuje u potpunosti kada je dijete lišeno slobode, neovisno o fazi kaznenog postupka.			
---	--	--	--

Članak 3. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „dijete” znači osoba mlađa od 18 godina; 2. „nositelj roditeljske odgovornosti” znači svaka osoba koja ima roditeljsku odgovornost prema djetetu; 3. „roditeljska odgovornost” znači prava i obveze koje se odnose na dijete ili njegovu imovinu, koja su fizičkoj ili pravnoj osobi dodijeljena sudskom odlukom, primjenom prava ili sporazumom s pravnim učinkom, uključujući skrbnička prava i prava na kontakt s djetetom. U odnosu na točku 1. prvog stavka, u slučajevima kada nije jasno ima li osoba 18 godina, pretpostavlja se da je ta osoba dijete.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17) članak/članci članak 87. točka 7.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15) članak/članci članak 3.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Obiteljski zakon (NN 103/15) članak/članci Članci 6., 91., 92., 97., 98., 99., 100., 101., 180., 219. i 227.

Članak 4. Pravo na informacije 1. Države članice osiguravaju da se djecu, kada ih se obavijesti da su osumnjičenici ili optuženici, odmah obavješćuje o njihovim pravima u skladu s Direktivom 2012/13/EU i o općim aspektima vođenja postupka. Države članice također osiguravaju da su djeca obaviještena o pravima utvrđenima u ovoj Direktivi. Te se informacije pružaju na sljedeći način: (a) odmah u slučajevima kada se dijete obavijesti da je osumnjičenik ili optuženik, s obzirom na: i. pravo da nositelj roditeljske odgovornosti bude obaviješten kako je predviđeno u članku 5.; ii. pravo na pomoć odvjetnika, kako je predviđeno u članku 6.; iii. pravo na zaštitu privatnosti, kako je predviđeno u članku 14.;	Članak 53.a (1) Pouka o pravima maloljetnika, uz sadržaj pouke o pravima iz članka 108.a stavka 1., članka 208.a stavka 2. i članka 239. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku, mora sadržavati i obavijesti o: 1) pravu da roditelju, skrbniku ili drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi bude uručena ili dostavljena ista pouka o pravima koja se uručuje ili dostavlja maloljetniku, 2) tome da su izvidi kaznenih djela i postupak prema maloljetniku tajni, 3) pravu na pratnju roditelja, skrbnika ili druge odgovarajuće odrasle osobe tijekom izvida i postupka prema maloljetniku, 4) tome da će se u postupku prema maloljetniku pribaviti podaci potrebni za ocjenu njegove psihofizičke razvijenosti i podaci o osobnim i obiteljskim prilikama, 5) pravu na liječnički pregled, uključujući pravo na liječničku pomoć, ako mu je oduzeta sloboda, 6) tome da mu mogu biti određene mjere opreza ili privremene mjere, a kao krajnja mjera istražni zatvor, sukladno odredbama ovog Zakona, 7) pravu da mu se ne može suditi u odsutnosti, 8) pravu na podnošenje pravnih lijekova.	U potpunosti preuzeto	
---	--	------------------------------	--

iv.pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom faza postupka koje nisu saslušanja pred sudom, kako je predviđeno u članku 15. stavku 4.; v.pravo na pravnu pomoć, kako je predviđeno u članku 18.; (b)u najranijoj prikladnoj fazi postupka o: i.pravu na pojedinačnu ocjenu, kako je predviđeno u članku 7.; ii.pravu na liječnički pregled, uključujući pravo na liječničku pomoć, kako je predviđeno u članku 8.; iii.pravu na ograničenje lišenja slobode i korištenje alternativnih mjera, uključujući pravo na periodično preispitivanje pritvora, kako je predviđeno u člancima 10. i 11.; iv.pravu na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom saslušanja pred sudom, kako je predviđeno člankom 15. stavkom 1.;	(2) Maloljetnika će se uvijek na njemu razumljiv način usmeno poučiti o značenju prava iz pouke. Dužnost je tijela koje poduzima radnju uvjeriti se da je maloljetnik pouku o pravima razumio.		
---	---	--	--

v. pravu osobnog nazočenja suđenju, kako je predviđeno člankom 16.; vi. pravu na učinkovite pravne lijekove, kako je predviđeno u članku 19.; (c) nakon lišavanja slobode uz poštovanje prava na posebni tretman u slučaju lišavanja slobode, kako je predviđeno u članku 12. 2. Države članice osiguravaju da se informacije iz stavka 1. daju u pismenom, usmenom ili u oba oblika, na jednostavnom i pristupačnom jeziku te da se takve informacije bilježe koristeći postupak bilježenja u skladu s nacionalnim pravom. 3. U slučaju kada se djeci dostavlja pismo o pravima u skladu s Direktivom 2012/13/EU, države članice osiguravaju da takvo pismo uključuje upućivanje na njihova prava iz ove Direktive.			
---	--	--	--

Članak 5. Pravo djeteta na informiranje nositelja roditeljske odgovornosti 1. Države članice osiguravaju da nositelj roditeljske odgovornosti u najkraćem mogućem roku dobije informacije koje dijete ima pravo primiti u skladu s člankom 4. 2. Informacije iz stavka 1. pružaju se drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi koju je odredilo dijete i koju je kao takvu prihvatilo odgovarajuće nadležno tijelo ako pružanje tih informacija nositelju roditeljske odgovornosti: (a) nije u najboljem interesu djeteta; (b) nije moguće jer nijedan nositelj roditeljske odgovornosti nije dostupan ili njegov identitet nije poznat; (c) može na temelju objektivnih i činjeničnih okolnosti znatno ugroziti kazneni postupak. Ako dijete nije imenovalo drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako je dijete imenovalo odraslu osobu koja nije prihvatljiva	Članak 53.a (3) Pouka o pravima maloljetnika uručuje se ili dostavlja i roditelju ili skrbniku maloljetnika. (4) Ako su oba roditelja ili skrbnik nedostupni ili njihov identitet nije poznat ili postoje okolnosti zbog kojih bi se znatno ugrozio kazneni postupak ili je to u suprotnosti s najboljim interesom maloljetnika pouka o pravima maloljetnika uručit će se ili dostaviti drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi koju je predložio maloljetnik, a koju je kao takvu prihvatilo nadležno tijelo. (5) Policija ili državni odvjetnik odredit će drugu osobu ili predstavnika ustanove socijalne skrbi kojoj će uručiti ili dostaviti pouku o pravima maloljetnika ukoliko maloljetnik nije predložio drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako u odnosu na osobu koju je predložio maloljetnik postoje okolnosti iz stavka 4. ovog članka. (6) Ukoliko prestanu postojati okolnosti iz stavka 4. ovog članka, tijelo koje provodi radnju uručit će ili dostaviti pouku o pravima maloljetnika roditelju ili skrbniku maloljetnika.	U potpunosti preuzeto	
--	---	------------------------------	--

nadležnom tijelu, nadležno tijelo, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, određuje i pruža informacije drugoj osobi. Ta osoba može biti i predstavnik tijela ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit djece. 3. Ako okolnosti koje su dovele do primjene točke (a), (b) ili (c) stavka 2. prestanu postojati, sve informacije koje dijete dobije u skladu s člankom 4. i koje su i dalje važne za postupak pružaju se nositelju roditeljske odgovornosti.			
Članak 6. Pomoć odvjetnika 1. Djeca koja su osumnjičeni ili optuženici imaju pravo na pristup odvjetniku u skladu s Direktivom 2013/48/EU. Ništa što je sadržano u ovoj Direktivi, posebno u ovom članku, neće ugroziti to pravo. 2. Države članice osiguravaju da djeci u skladu s ovim člankom pomaže odvjetnik kako bi im se	Članak 54. (1) Maloljetnik mora imati branitelja od prve radnje poduzete zbog postojanja osnova sumnje da je počinio kazneno djelo do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka, kod donošenja odluke o zamjeni odgojne mjere zavodskom odgojnom mjerom i kod naknadnog izricanja maloljetničkog zatvora. (6) U slučaju postupanja protivno stavku 1. ovog članka, zapisnici i snimka ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17) članak/članci članak 67. stavak 2., članak 273. stavci 2., 3., 4. i 5., članak 64. stavak 1. točka 5., članak 66. stavak 3.

omogućilo djelotvorno korištenje prava na obranu. 3. Od trenutka kad su saznala da su osumnjičenici ili optuženici za počinjenje kaznenog djela, države članice djeci osiguravaju pomoć odvjetnika bez nepotrebnog odlaganja. U svakom slučaju, djeca imaju pravo na pomoć odvjetnika od bilo kojeg od sljedećih trenutaka, ovisno o tome koji je od njih najraniji: (a) prije nego što su ispitana od strane policije ili drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva ili pravosudnog tijela; (b) po izvršenju istražne radnje ili radnje prikupljanja dokaza, u skladu sa stavkom 4. točkom (c), od strane istražnih ili drugih nadležnih tijela; (c) bez nepotrebnog odlaganja nakon oduzimanja slobode; (d) ako su pozvana na sud nadležan za kaznene stvari, pravovremeno prije nego što se pojave pred tim sudom. 4. Pomoć odvjetnika uključuje sljedeće:			
---	--	--	--

(a)države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na privatni sastanak i komunikaciju s odvjetnikom koji ih zastupa, uključujući prije ispitivanja od strane policije ili drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva ili pravosudnog tijela; (b)države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na pomoć odvjetnika tijekom ispitivanja i da mu je na učinkovit način omogućeno sudjelovanje u ispitivanju. Takvo se sudjelovanje provodi u skladu s postupcima utvrđenima nacionalnim pravom, pod uvjetom da takvi postupci ne dovode u pitanje učinkovito ostvarenje ili temelj dotičnog prava. Ako odvjetnik sudjeluje u ispitivanju, činjenica da se takvo sudjelovanje dogodilo bilježi se koristeći postupak bilježenja utvrđen nacionalnim pravom; (c)države članice osiguravaju da djeca imaju, kao minimum, pravo da njihov odvjetnik prisustvuje sljedećim istražnim radnjama ili radnjama prikupljanja dokaza, ako su te radnje predviđene nacionalnim pravom i ako se			
---	--	--	--

od osumnjičenika ili optuženika zahtijeva ili mu je dopušteno da nazoči: i. dokaznim radnjama prepoznavanja; ii. suočavanjima; iii. rekonstrukcije prizorišta kaznenog djela. 5. Države članice poštuju povjerljivost komunikacije između djece i njihova odvjetnika u ostvarivanju prava na pristup odvjetniku predviđenog ovom Direktivom. Ta komunikacija uključuje sastanke, dopisivanje, telefonske razgovore i druge oblike komunikacije dopuštene nacionalnim pravom. 6. Pod uvjetom da je to u skladu s pravom na pošteno suđenje, države članice mogu odstupiti od stavka 3. ako pomoć odvjetnika nije razmjerna u svjetlu okolnosti predmeta, uzimajući u obzir težinu navodnog kaznenog djela, složenost predmeta i mjere koje bi se mogle poduzeti u pogledu takvog kaznenog djela, s time da se podrazumijeva da je najbolji			
---	--	--	--

interes djeteta uvijek na prvom mjestu. U svakom slučaju, države članice djetetu osiguravaju pomoć odvjetnika: (a) kada je dijete pozvano pred nadležni sud ili suca kako bi se odlučilo o pritvoru u bilo kojoj fazi postupka u okviru ove Direktive; i (b) tijekom pritvora. Države članice također osiguravaju da se oduzimanje slobode ne izriče kao kaznena presuda ako dijete nije imalo pomoć odvjetnika u smislu da je djetetu omogućeno da ostvaruje pravo na obranu na učinkovit način i, u svakom slučaju, tijekom sudske rasprave. 7. Kada djetetu treba pomoć odvjetnika u skladu s ovim člankom, a odvjetnik nije prisutan, nadležna tijela odgađaju ispitivanje djeteta ili druge istražne radnje ili radnje prikupljanja dokaza iz stavka 4. točke (c) za razumno vremensko razdoblje, kako bi omogućila dolazak odvjetnika ili, ako ga			
---	--	--	--

dijete nije angažiralo, kako bi djetetu angažirali odvjetnika. 8. U iznimnim okolnostima i samo tijekom faze koja prethodi sudskom postupku, države članice mogu privremeno odstupiti od primjene prava iz stavka 3. u mjeri u kojoj je to opravdano, s obzirom na posebne okolnosti predmeta, na temelju jednog od sljedećih uvjerljivih razloga: (a) ako postoji hitna potreba za sprječavanjem ozbiljnih štetnih posljedica po život, slobodu ili tjelesni integritet osobe; (b) ako je poduzimanje trenutačnog djelovanja istražnih tijela nužno za sprječavanje bitnih opasnosti za kazneni postupak u vezi s teškim kaznenim djelom. Države članice osiguravaju da prilikom primjene ovog stavka nadležna tijela u obzir uzimaju najbolji interes djeteta. Odluku o nastavku ispitivanja u odsutnosti odvjetnika na temelju ovog stavka i isključivo na osnovi pojedinačnog slučaja			
---	--	--	--

može donijeti pravosudno tijelo ili drugo nadležno tijelo, pod uvjetom da se odluka može predati na sudsko preispitivanje.			
Članak 7. Pravo na pojedinačnu ocjenu 1. Države članice osiguravaju da se uzmu u obzir posebne potrebe djece u vezi sa zaštitom, obrazovanjem, osposobljavanjem i društvenom integracijom. 2. U tu je svrhu djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku potrebno pojedinačno ocjenjivati. Pojedinačna ocjena uzima posebno u obzir osobnost djeteta i njegovu zrelost, djetetovu gospodarsku, socijalnu i obiteljsku pozadinu, te svaku eventualnu pojedinačnu ranjivost djeteta. 3. Opseg i detalji pojedinačne ocjene mogu se razlikovati ovisno o okolnostima predmeta, mjerama koje je moguće	Članak 83.a Sud će na temelju izvješća stručnog suradnika, centra za socijalnu skrb ili drugih stručnih osoba ili tijela utvrditi jesu li tijekom trajanja postupka nastupile značajne promjene u odnosu na podatke iz članka 78. ovog Zakona. stavak 1. Na sjednicu vijeća pozvat će se državnog odvjetnika, maloljetnika, branitelja, roditelje maloljetnika, odnosno skrbnika, žrtvu i oštećenika, predstavnika centra za socijalnu skrb i stručnog suradnika suda. 78. (1) U postupku prema maloljetniku, uz činjenice koje se odnose na kazneno djelo, pribavit će se podaci potrebni za ocjenu njegove psihofizičke razvijenosti i podaci o osobnim i obiteljskim prilikama.	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15) članak/članci članak 43.

poduzeti ako djetetu bude utvrđena krivnja za navodno kazneno djelo, i o tome je li dijete u bližoj prošlosti bilo podvrgnuto pojedinačnoj ocjeni. 4. Pojedinačnom ocjenom utvrdit će se i ocijeniti, u skladu s postupkom bilježenja podataka u dotičnim državama članicama, oni podaci o pojedinačnim obilježjima i okolnostima djeteta koji bi mogli biti od koristi nadležnim tijelima pri:	(2) Radi utvrđivanja tih okolnosti ispitat će se maloljetnikov roditelj, njegov skrbnik i druge osobe koje mogu dati potrebne podatke. O tim okolnostima zatražit će se izvješće od centra za socijalnu skrb, a ako je prema maloljetniku bila primijenjena odgojna mjera, pribavit će se izvješće o primjeni te mjere. (3) Podatke pribavlja državni odvjetnik koji može povjeriti prikupljanje tih podataka stručnom suradniku ili centru za socijalnu skrb. (4) Ako je to potrebno za ocjenu maloljetnikova zdravstvenog stanja, psihofizičke razvijenosti ili svojstava zatražit će se mišljenje liječnika, psihologa ili pedagoga. Mišljenje se može zatražiti i od zdravstvene, socijalne ili druge ustanove.		
(a)određivanju trebaju li se poduzeti bilo kakve posebne mjere u korist djeteta; (b)ocjenjivanju primjerenosti i učinkovitosti bilo kakvih mjera opreza u pogledu djeteta; (c)odlučivanju ili djelovanju u kaznenim postupcima, uključujući osuđivanje. 5. Pojedinačna ocjena provodi se u najranijoj odgovarajućoj fazi postupka i, podložno članku 6., prije podizanja optužnice. 6. Ako pojedinačna ocjena nije provedena, optužnica se svejedno može podići ako je to u najboljem interesu djeteta i ako	Članak 83.a Sud će na temelju izvješća stručnog suradnika, centra za socijalnu skrb ili drugih stručnih osoba ili tijela utvrditi jesu li tijekom trajanja postupka nastupile značajne promjene u odnosu na podatke iz članka 78. ovog Zakona. Članak 84. stavak 1. Na sjednicu vijeća pozvat će se državnog odvjetnika, maloljetnika, branitelja, roditelje maloljetnika, odnosno skrbnika, žrtvu i oštećenika, predstavnika centra za socijalnu skrb i stručnog suradnika suda.	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o radu stručnih suradnika izvanpravne struke na poslovima delinkvencije mladih i kaznenopravne zaštite djece u državnim odvjetništvima i na sudovima (NN 22/13) članak/članci članci 5., 6. i 7.

pojedinačna ocjena u svakom slučaju bude dostupna na početku sudske rasprave. 7. Pojedinačne ocjene provode se uz usku uključenost djeteta. Provodi ih stručno osoblje u skladu, koliko je to moguće, s multidisciplinarnim pristupom i, kada se to smatra prikladnim, uz uključenost nositelja roditeljske odgovornosti ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz članka 5. i 15. i/ili specijaliziranog stručnjaka. 8. U slučaju značajne promjene elemenata koji čine osnovu pojedinačne ocjene, države članice osiguravaju da se pojedinačna ocjena ažurira za vrijeme trajanja kaznenog postupka. 9. Države članice mogu odstupiti od obveze provedbe pojedinačne ocjene ako je to odstupanje opravdano okolnostima predmeta, pod uvjetom da je u skladu s najboljim interesom djeteta.	Članak 78. (1) U postupku prema maloljetniku, uz činjenice koje se odnose na kazneno djelo, pribavit će se podaci potrebni za ocjenu njegove psihofizičke razvijenosti i podaci o osobnim i obiteljskim prilikama. (2) Radi utvrđivanja tih okolnosti ispitat će se maloljetnikov roditelj, njegov skrbnik i druge osobe koje mogu dati potrebne podatke. O tim okolnostima zatražit će se izvješće od centra za socijalnu skrb, a ako je prema maloljetniku bila primijenjena odgojna mjera, pribavit će se izvješće o primjeni te mjere. (3) Podatke pribavlja državni odvjetnik koji može povjeriti prikupljanje tih podataka stručnom suradniku ili centru za socijalnu skrb. (4) Ako je to potrebno za ocjenu maloljetnikova zdravstvenog stanja, psihofizičke razvijenosti ili svojstava zatražit će se mišljenje liječnika, psihologa ili pedagoga. Mišljenje se može zatražiti i od zdravstvene, socijalne ili druge ustanove.		
--	--	--	--

Članak 8. Pravo na liječnički pregled 1. Države članice osiguravaju da djeca koja su lišena slobode imaju pravo na liječnički pregled bez nepotrebnog odlaganja, posebno u svrhu procjene njihova općeg psihičkog i fizičkog stanja. Liječnički pregled treba biti što manje invazivan i treba ga obavljati liječnik ili drugi kvalificirani stručnjak. 2. Rezultati liječničkog pregleda uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja sposobnosti djeteta da bude podvrgnuto ispitivanju ili drugim istražnim radnjama ili radnjama prikupljanja dokaza, ili drugim poduzetim ili predviđenim mjerama protiv djeteta. 3. Liječnički se pregled obavlja ili na inicijativu nadležnih tijela, posebno u slučajevima kada specifične zdravstvene indikacije opravdavaju takav pregled, ili na zahtjev bilo koje od sljedećih osoba: (a) djeteta;	Članak 63. stavak 8. Tijelo koje provodi radnju ili vodi postupak dužno je uhićenom maloljetniku bez odlaganja osigurati liječnički pregled kad posebne okolnosti vezano uz zdravstveno stanje maloljetnika opravdavaju takav pregled ili na zahtjev maloljetnika, branitelja ili roditelja, skrbnika i druge odgovarajuće odrasle osobe. Rezultati i zaključak liječničkog pregleda daju se u pisanom obliku te se uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja sposobnosti maloljetnika da bude ispitan i da sudjeluje u drugim dokaznim radnjama.	U potpunosti preuzeto	
---	--	------------------------------	--

(b) nositelja roditeljske odgovornosti ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz članaka 5. i 15.; (c) djetetova odvjetnika. 4. Zaključak liječničkog pregleda bilježi se u pismenom obliku. Ako je potrebno, pruža se liječnička pomoć. 5. Države članice prema potrebi osiguravaju provođenje dodatnog liječničkog pregleda ako okolnosti to zahtijevaju.			
Članak 9. Audiovizualno snimanje ispitivanja 1. Države članice osiguravaju audiovizualno snimanje ispitivanja djece koje policija ili druga tijela za izvršavanje zakonodavstva provode tijekom kaznenog postupka ako je to razmjerno s obzirom na okolnosti predmeta, uzimajući u obzir, između ostalog, je li odvjetnik prisutan ili nije i je li dijete lišeno slobode ili nije, uz pretpostavku	Članak 76. (1) Policija provodi ispitivanje maloljetnika prema odredbama ovog Zakona i Zakona o kaznenom postupku. (2) Ako maloljetnik nije ispitan po policiji ili po sucu za mladež prema članku 63. ovog Zakona, ispitivanje maloljetnika je prva dokazna radnja koju će provesti državni odvjetnik, osim hitnih dokaznih radnji. (3) Za kaznena djela iz nadležnosti županijskog suda, maloljetnik mora biti ispitan po državnom odvjetniku ili sucu za mladež.	U potpunosti preuzeto	

da je najbolji interes djeteta uvijek na prvome mjestu. 2. Ako ispitivanje nije audiovizualno snimano, bilježi se na neki drugi odgovarajući način, na primjer pisanjem zapisnika koji se propisno provjerava. 3. Ovim člankom ne dovodi se u pitanje mogućnost postavljanja pitanja u svrhu utvrđivanja identiteta djeteta bez audiovizualnog snimanja.	(4) Ispitivanje maloljetnika koje provodi policija i državni odvjetnik snima se audio-video uređajem.		
Članak 10. Ograničavanje lišenja slobode 1. Države članice osiguravaju da lišenje slobode djeteta u bilo kojoj fazi postupka bude ograničeno na najkraće moguće vrijeme. Treba uzeti u obzir dob i pojedinačnu situaciju djeteta, kao i osobite okolnosti predmeta. 2. Države članice osiguravaju da se lišavanje slobode, posebno pritvor, nameće djeci samo kao krajnja mjera. Države članice osiguravaju da se svaka odluka o pritvoru temelji na obrazloženoj odluci koja je podložna sudskom		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15) članak/članci članak 66. stavak 1. i članak 67.

preispitivanju. Takva je odluka također podložna povremenom sudskom preispitivanju u razumnim vremenskim razmacima, koje obavlja sud po službenoj dužnosti ili na zahtjev djeteta, djetetovog odvjetnika ili pravosudnog tijela koje nije sud. Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa, države članice osiguravaju da se odluke koje se donose u skladu s ovim stavkom donesu bez nepotrebnog odgađanja.			
Članak 11. Alternativne mjere Države članice osiguravaju da nadležna tijela, ako je moguće, koriste mjere koje predstavljaju alternativu pritvaranju (alternativne mjere).		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15) članak/članci članci 64., 65. i 66. stavak 1.

Članak 12. Posebno postupanje u slučaju lišenja slobode 1. Države članice osiguravaju da se djeca koja su u pritvoru odvoje od odraslih osoba, osim ako se smatra da je u najboljem interesu djeteta to ne činiti.	Članak 66. stavak 2. Maloljetnik prema kojem je određen istražni zatvor iz stavka 1. ovog članka bit će smješten u zatvorenu zavodsku ustanovu. Maloljetnik koji za vrijeme trajanja istražnog zatvora navrší osamnaest godina života ostaje smješten u zatvorenoj zavodskoj ustanovi ako je to opravdano s obzirom na okolnosti koje se tiču maloljetnika i ako je to skladu s najboljim interesom drugih maloljetnika koji su smješteni zajedno s njim.	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15) članak/članci članci 66. stavak 3. i 63. stavak 5.
2. Države članice također osiguravaju da se djeca u policijskom pritvoru nalaze odvojeno od odraslih osoba, osim: (a) ako se ne smatra da je to u najboljem interesu djeteta; ili (b) u iznimnim okolnostima, ako to u praksi nije moguće, pod uvjetom da su djeca smještena s odraslima na način koji je u skladu s najboljim interesom djeteta.	Članak 66. stavak 2. Maloljetnik prema kojem je određen istražni zatvor iz stavka 1. ovog članka bit će smješten u zatvorenu zavodsku ustanovu. Maloljetnik koji za vrijeme trajanja istražnog zatvora navrší osamnaest godina života ostaje smješten u zatvorenoj zavodskoj ustanovi ako je to opravdano s obzirom na okolnosti koje se tiču maloljetnika i ako je to skladu s najboljim interesom drugih maloljetnika koji su smješteni zajedno s njim.	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17) članak/članci članak 108. stavak 9.
3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., kada pritvoreno dijete navrší 18 godina, države članice predviđaju mogućnost da ta osoba, ako je to opravdano, ostane u odvojenom pritvoru u odnosu na druge odrasle osobe, uzimajući u obzir okolnosti pritvorene osobe i pod uvjetom	Članak 66. stavak 2. Maloljetnik prema kojem je određen istražni zatvor iz stavka 1. ovog članka bit će smješten u zatvorenu zavodsku ustanovu. Maloljetnik koji za vrijeme trajanja istražnog zatvora navrší osamnaest godina života ostaje smješten u zatvorenoj zavodskoj ustanovi ako je to opravdano s obzirom na okolnosti koje se tiču maloljetnika i ako je to skladu s najboljim interesom drugih maloljetnika koji su smješteni zajedno s njim	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o kućnom redu u zatvorima za izvršavanje istražnog zatvora (NN 08/10) članak/članci članak 13. stavak 5., članak 16., članak 5., članak 19. stavak 2., članak 25. stavci 1. i 2., članak 26. stavci 1. i 3., članak 4.

da je to u skladu s najboljim interesom djece koja su u pritvoru s tom osobom. 4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. i uzimajući u obzir stavak 3., djeca mogu biti u pritvoru s mlađim odraslim osobama, osim ako je to suprotno najboljem interesu djeteta. 5. Kada su djeca pritvorena, države članice poduzimaju prikladne mjere s ciljem: (a)osiguranja i očuvanja njihovog fizičkog i psihičkog razvoja; (b)osiguranja njihovog prava na obrazovanje i odgoj, uključujući djecu s fizičkim poremećajima, osjetilnim oštećenjima ili poremećajima učenja; (c)osiguranja učinkovitog i redovitog ostvarivanja njihovog prava na obiteljski život; (d)osiguranja pristupa programima koji potiču njihov razvoj i njihovu reintegraciju u društvo; i (e)osiguranja poštovanja njihove slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja.			
--	--	--	--

Mjere poduzete u skladu s ovim stavkom moraju biti razmjerne i primjerene trajanju pritvora. Točke (a) i (e) prvog podstavka primjenjuju se i na druge situacije lišavanja slobode, osim pritvora. Poduzete mjere moraju biti razmjerne i primjerene takvim situacijama lišavanja slobode. Točke (b), (c) i (d) prvog podstavka primjenjuju se samo u situacijama lišavanja slobode koje nisu pritvor, samo u mjeri u kojoj je to primjereno i razmjerno u pogledu prirode i trajanja takvih situacija. 6. Države članice nastoje osigurati djeci koja su lišena slobode da se čim prije sastanu s nositeljem roditeljske odgovornosti kada je takav sastanak u skladu s istražnim i operativnim zahtjevima. Ovim se stavkom ne dovodi u pitanje određivanje druge odgovarajuće odrasle osobe u skladu s člankom 5. ili 15.			
---	--	--	--

Članak 13. Pravovremeno i pozorno rješavanje predmeta 1. Države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se kazneni postupci koji uključuju djecu rješavaju po hitnom postupku i s dužnom pažnjom. 2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se prema djeci uvijek postupa s poštovanjem i primjereno s obzirom na njihovu dob, zrelost i razinu shvaćanja te uzimajući u obzir njihove posebne potrebe, uključujući probleme u komunikaciji koje ona mogu imati.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15) članak/članci članci 4., 53. i 59.
Članak 14. Pravo na zaštitu privatnosti 1. Države članice osiguravaju zaštitu privatnosti djece tijekom kaznenog postupka. 2. S tim ciljem, države članice osiguravaju da su saslušanja pred sudom u kojima sudjeluju djeca		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15) članak/članci članci 34., 60. i 75. stavak 3.

uobičajeno zatvorena za javnost ili dopuštaju sudovima ili sucima da odluče takva saslušanja zatvoriti za javnost. 3. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se evidencija iz članka 9. ne širi u javnosti. 4. Poštujući slobodu izražavanja i informiranja te slobodu i pluralizam medija, države članice potiču medije na poduzimanje samoregulatornih mjera kako bi ostvarili ciljeve iz ovog članka.			
Članak 15. Pravo djeteta na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom postupka 1. Države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom saslušanja pred sudom u kojem sudjeluju. 2. Dijete ima pravo na pratnju druge odgovarajuće odrasle osobe koju samo imenuje i koju je kao takvu prihvatilo odgovarajuće nadležno tijelo ako	Članak 53.b (1) Maloljetnik ima pravo na pratnju roditelja ili skrbnika tijekom ispitivanja pred sudom i sudskog postupka. (2) Ako je to u najboljem interesu maloljetnika i ako nazočnost roditelja ili skrbnika neće ugroziti kazneni postupak, maloljetnik ima pravo na pratnju roditelja ili skrbnika i tijekom drugih radnji u postupku kojima je prisutan. (3) Ako je pratnja roditelja ili skrbnika u suprotnosti s najboljim interesom maloljetnika, ako može znatno ugroziti kazneni postupak ili ako nije bilo moguće stupiti u kontakt ni s jednim od roditelja ili skrbnikom ili njihov identitet nije poznat maloljetnik ima pravo na	U potpunosti preuzeto	

nazočnost nositelja roditeljske odgovornosti u pratnji djeteta tijekom saslušanja pred sudom: (a)nije u najboljem interesu djeteta; (b)nije moguća jer nakon razumnih nastojanja nije moguće stupiti u kontakt ni s jednim nositeljem roditeljske odgovornosti ili njegov identitet nije poznat; ili (c)može na temelju objektivnih i činjeničnih okolnosti znatno ugroziti kazneni postupak. Ako dijete nije imenovalo drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako je dijete imenovalo odraslu osobu koja nije prihvatljiva nadležnom tijelu, nadležno tijelo, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, određuje drugu osobu za pratnju djeteta. Ta osoba može biti i predstavnik tijela ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit djece. 3. Ako okolnosti koje su dovele do primjene točke (a), (b) ili (c) stavka 2. prestanu postojati, dijete ima pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti	pratnju druge odgovarajuće odrasle osobe koju je sam predložio i koju je kao takvu prihvatilo tijelo koje vodi postupak ili provodi radnju. (4) Tijelo koje vodi postupak ili provodi radnju odredit će drugu odgovarajuću odraslu osobu za pratnju ukoliko maloljetnik nije predložio drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako u odnosu na osobu koju je maloljetnik predložio postoje okolnosti iz stavka 3. ovog članka. (5) Ukoliko prestanu postojati okolnosti iz stavka 3. ovog članka, maloljetnik ima pravo na pratnju roditelja ili skrbnika tijekom nastavka ispitivanja pred sudom, odnosno sudskog postupka. (6) Ako maloljetnik izjavi da ne želi pratnju roditelja, skrbnika ili druge odgovarajuće odrasle osobe, tijelo koje vodi postupak ili provodi radnju dužno ga je upoznati na jednostavan i razumljiv način sa značenjem prava na pratnju i posljedicama odricanja od tog prava. Ako maloljetnik i dalje ne želi pratnju, tijelo može nastaviti s radnjom, odnosno postupkom, ako je to u najboljem interesu maloljetnika. Odricanje maloljetnika od prava na pratnju mora se zabilježiti u zapisnik, a ako se radnja snima, mora se zabilježiti i snimkom. Članak 77. stavak 4. (4) Nakon što je maloljetnik ispitan, dokaznim radnjama mogu biti prisutni maloljetnik i branitelj. O poduzimanju dokazne radnje bit će prije njezinog poduzimanja obaviješten maloljetnik i branitelj, osim ako radnja ne trpi odgodu. Tijelo koje provodi radnju može odobriti		
---	--	--	--

tijekom eventualnog nastavka saslušanja pred sudom. 4. Uz pravo osigurano stavkom 1., države članice osiguravaju djeci pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti, ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz stavka 2., tijekom drugih faza postupka osim saslušanja pred sudom na kojima je dijete prisutno i za koje nadležno tijelo smatra da: (a) je u najboljem interesu djeteta da bude u pratnji te osobe; i (b) nazočnost te osobe neće dovesti u pitanje kazneni postupak.	da radnji, uz osobe navedene u članku 53.b ovog Zakona, budu nazočni žrtva ili oštećenik.		
Članak 16. Pravo djece osobno nazočiti i sudjelovati na svom suđenju 1. Države članice osiguravaju da djeca imaju pravo nazočiti svom suđenju i sudjelovati u		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15) članak/članci članak 53. stavak 1.

njemu te poduzimaju sve potrebne korake kako bi im omogućile učinkovito sudjelovanje, uključujući mogućnost da djeca budu saslušana i izraze svoja stajališta. 2. Države članice osiguravaju da djeca koja nisu bila nazočna na svom suđenju imaju pravo na novo suđenje ili na drugi pravni lijek, u skladu s Direktivom (EU) 2016/343 i prema uvjetima određenima u njoj.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17) članak/članci članak 497. stavak 3.
Članak 17. Postupak na temelju europskog uhiđenog naloga Države članice osiguravaju da se prava iz članaka 4., 5., 6. i 8., članaka od 10. do 15. i članka 18. primjenjuju mutatis mutandis u odnosu na djecu koja su tražene osobe u trenutku svojeg uhićenja na temelju europskog uhiđenog naloga u državi članici izvršenja.		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (II. čitanje) (10.06.2019)

Članak 18. Pravo na pravnu pomoć Države članice osiguravaju da se nacionalnim pravom povezanim s pravnom pomoći jamči učinkovito ostvarivanje prava na pomoć odvjetnika na temelju članka 6.	Članak 54. (1) Maloljetnik mora imati branitelja od prve radnje poduzete zbog postojanja osnova sumnje da je počinio kazneno djelo do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka, kod donošenja odluke o zamjeni odgojne mjere zavodskom odgojnom mjerom i kod naknadnog izricanja maloljetničkog zatvora. (6) U slučaju postupanja protivno stavku 1. ovog članka, zapisnici i snimka ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.	U potpunosti preuzeto	
Članak 19. Pravni lijekovi Države članice osiguravaju da djeca koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku, kao i djeca koja su tražene osobe, u okviru nacionalnog prava imaju učinkovit pravni lijek u slučaju kršenja njihovih prava iz ove Direktive.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17) članak/članci članci 239.a stavak 1., 213. b stavak 1., 229. stavak 5., 347. stavak 2., 497. stavak 3., 467., 468.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15) članak/članci članci 63. stavak 4., 64., 65. stavak 2., 66. stavak 5. i 67. stavak 4.

		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o kućnom redu u zatvorima za izvršavanje istražnog zatvora (NN 08/10) članak/članci članak 6. stavci 1. i 2.
Članak 20. Osposobljavanje 1. Države članice osiguravaju da osoblje tijela za izvršavanje zakonodavstva i osoblje ustanova za osobe lišene slobode koje se bavi predmetima koji uključuju djecu prođe određeno osposobljavanje do razine koja je prikladna za njihove kontakte s djecom u pogledu prava djece, odgovarajućih tehnika obavljanja razgovora, dječje psihologije, komunikacije na jeziku prilagođenom djetetu. 2. Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa i razlike u organizaciji pravosuđa među državama članicama te vodeći računa o ulogama osoba koje su odgovorne za osposobljavanje sudaca i tužitelja, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o sudovima za mladež (NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15) članak/članci članci 38., 41. stavak 2., 54. stavak 4. i 126.

kako bi osigurale da su suci i tužitelji koji sudjeluju u kaznenim postupcima koji uključuju djecu stručnjaci u tom području, da imaju učinkovit pristup posebnom stručnom osposobljavanju, ili oboje. 3. Uz dužno poštovanje neovisnosti pravne struke i uloge osoba koje su odgovorne za osposobljavanje odvjetnika, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi odvjetnicima koji sudjeluju u kaznenim postupcima koji uključuju djecu osigurale mogućnost stručnog osposobljavanja iz stavka 2. 4. Države članice, putem svojih javnih službi i financiranjem organizacija za pomoć djeci, potiču inicijative koje omogućuju onima koji djeci pružaju usluge potpore i retroaktivne pravde da prođu odgovarajuće osposobljavanje do razine koja je prikladna za njihove kontakte s djecom i da poštuju standarde struke kako bi se osiguralo da se te usluge pružaju na nepristran, pravičan i stručan način.			
---	--	--	--

Članak 21. Prikupljanje podataka Države članice do 11. lipnja 2021. i svake tri godine nakon toga šalju Komisiji dostupne podatke o provedbi prava iz ove Direktive.		Nije potrebno preuzimanje	Odredba se odnosi na obvezu država članica o prikupljanju podataka.
Članak 22. Troškovi Države članice snose troškove koji nastaju zbog primjene članka 7., 8. i 9., bez obzira na ishod postupka, osim, u pogledu troškova nastalih primjenom članka 8., ako su ti troškovi pokriveni zdravstvenim osiguranjem.	Članak 89. stavak 3. (3) Troškovi pribavljanja podataka potrebnih za ocjenu psihofizičke razvijenosti maloljetnika i podataka o osobnim i obiteljskim prilikama maloljetnika, troškovi liječničkog pregleda koji nisu pokriveni zdravstvenim osiguranjem i troškovi audio-video snimanja ispitivanja maloljetnika padaju na teret državnog proračuna.	U potpunosti preuzeto	
Članak 23. Klauzula o neregresiji Ništa u ovoj Direktivi ne tumači se kao ograničavanje ili odstupanje od bilo kojih prava ili postupovnih jamstava zajamčenih Poveljom, EKLJP-om ili drugim mjerodavnim		Nije potrebno preuzimanje	Odredba propisuje klauzulu o neregresiji.

odredbama međunarodnog prava, posebno Konvencijom UN-a o pravima djeteta, ili pravom bilo koje države članice kojim se pruža viša razina zaštite.			
Članak 24. Prenošenje u nacionalno zakonodavstvo 1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 11. lipnja 2019. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba. Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice. 2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.		Nije potrebno preuzimanje	Oodredba propisuje prenošenje u nacionalno zakonodavstvo.

Članak 25. Izvješće Komisija do 11. lipnja 2022. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, procjenjujući opseg u kojem su države članice donijele nužne mjere u cilju usklađivanja s ovom Direktivom, uključujući evaluaciju primjene članka 6., zajedno sa zakonodavnim prijedlozima ako je to potrebno.		Nije potrebno preuzimanje	Odreba propisuje rok Komisiji za podnošenje izvješća Europskom parlamentu i Vijeću
Članak 26. Stupanje na snagu Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.		Nije potrebno preuzimanje	Odredba propisuje stupanje na snagu Direktive.
Članak 27. Adresati Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.		Nije potrebno preuzimanje	Odredba propisuje adresate propisa.